

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Факультет економіки та менеджменту

(повне найменування інституту, назва факультету)

Кафедра управління і фінансово-економічної безпеки

(повна назва кафедри)

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

Попова О.Ю.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 20__ року

Випускна кваліфікаційна робота

Магістр

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему «Підвищення ефективності управління фінансовим станом підприємства»

Виконав(-ла): студент (-ка) 2 курсу, групи ФІКЗМН-20

Спеціальності (напряму підготовки) 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва напряму підготовки, спеціальності)

Бровко Ірина Віталіївна

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Керівник доцент кафедри УФЕБ, к.е.н. доц. Катранжи Л.Л.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Рецензент доцент кафедри ЕОО, к.е.н., доц. Панченко Г.С.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Засвідчую, що у цій кваліфікаційній роботі немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань.

Студент _____

(підпис)

Луцьк – 2022 р.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Факультет економіки та менеджментуКафедра управління і фінансово-економічної безпекиОсвітній ступінь магістрНапрямок підготовки (спеціальність) 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри

_____/Попова О.Ю./

“ ____ ” _____ 20__ року

**ЗАВДАННЯ
НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Бровко Ірини Віталіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Підвищення ефективності управління фінансовим станом підприємствакерівник роботи Катранжи Леонід Леонідович, доцент, к.е.н

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від „11” лютого 2022р. № 78

2. Строк подання студентом роботи 12 травня 2022 р.3. Вихідні дані до роботи матеріали монографій, періодичних видань, підручників та навчальних посібників, дані фінансової звітності ТОВ «Карбонстілл».4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічні засади управління фінансовим станом підприємства. РОЗДІЛ 2. 2 Аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Карбонстілл». РОЗДІЛ 3. Обґрунтування основних шляхів підвищення ефективності управління фінансовим станом підприємства.

5. Перелік графічного матеріалу (з точною вказівкою обов'язкових креслень)

Таблиця 1.1 – Характеристика типів фінансової стійкості підприємства; Таблиця 2.1 – Звіт про фінансовий звіт ТОВ «Карбонстілл», Таблиця 2.2 – Аналіз ліквідності балансу; Таблиця 2.3 – Фінансові результати діяльності ТОВ «Карбонстілл» за 2020 рік; Таблиця 2.4 – Показники рентабельності підприємства ТОВ «Карбонстілл»; Рисунок 3.1 – Система заходів щодо поліпшення фінансового стану.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Катранжи Л.Л., доцент кафедри УФЕБ	28.04.2022	28.04.2022
РОЗДІЛ 1 Теоретико-методологічні засади управління фінансовим станом підприємства	Катранжи Л.Л., доцент кафедри УФЕБ	11.02.2022	11.02.2022
РОЗДІЛ 2 Аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Карбонстілл»	Катранжи Л.Л., доцент кафедри УФЕБ	25.02.2022	25.02.2022
РОЗДІЛ 3 Обґрунтування основних шляхів підвищення ефективності управління фінансовим станом підприємства	Катранжи Л.Л., доцент кафедри УФЕБ	15.03.2022	15.03.2022
Висновки	Катранжи Л.Л., доцент кафедри УФЕБ	28.04.2022	28.04.2022

7. Дата видачі завдання 26.01.2022р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	РОЗДІЛ 1 Теоретико-методологічні засади управління фінансовим станом підприємства	11.02.2022 – 24.02.2022	
	РОЗДІЛ 2 Аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Карбонстілл»	25.02.2022 - 14.03.2022	
	РОЗДІЛ 3 Обґрунтування основних шляхів підвищення ефективності управління фінансовим станом підприємства	15.03.2022 - 27.04.2022	
	Висновки за роботою, вступ	28.04.2022 – 11.05.2022	
	Оформлення роботи	12.05.2022 - 15.05.2022	

Студент

(підпис)

Бровко І.В.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Катранжи Л.Л.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Бровко І.В. Підвищення ефективності управління фінансовим станом підприємства / Випускна кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» - ДонНТУ, Луцьк, 2022.

У кваліфікаційній роботі розкрито сутність фінансового стану підприємства. Проаналізовано поняття фінансового аналізу підприємства. Розглянуто особливості управління фінансовим станом підприємства. Проведено аналіз майнового стану підприємства та його фінансову стійкість ТОВ «Карбонстілл». Проаналізовано ліквідність та ділову активність підприємства ТОВ «Карбонстілл». Надано оцінку фінансових результатів ефективності діяльності ТОВ «Карбонстілл». Сформовано управлінські рекомендації щодо поліпшення фінансового стану ТОВ «Карбонстілл». Розглянуто напрямки та резерви покращення фінансового стану підприємства. Обґрунтовано напрямки адміністрування фінансовим станом комерційної організації в умовах економічної нестабільності.

ANNOTATION

Brovko I. V. improving the efficiency of managing the financial condition of an enterprise / final qualification work for obtaining an educational master's degree in specialty 072 "Finance, Banking and insurance" - Donntu, Lutsk, 2022.

The qualification work reveals the essence of the financial condition of the enterprise. The concept of financial analysis of an enterprise is analyzed. Features of managing the financial condition of an enterprise are considered. The analysis of the property status of the enterprise and its financial stability of Carbonstill LLC is carried out. The article analyzes the liquidity and business activity of the company "Carbonstill" LLC. An assessment of the financial results of the performance of Carbonstill LLC is given. Management recommendations for improving the financial condition of Carbonstill LLC have been formed. Directions and reserves for improving the financial condition of the enterprise are considered. The directions of administration of the financial condition of a commercial organization in conditions of economic instability are justified.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	9
1.1 Поняття фінансового аналізу підприємства	9
1.2 Особливості управління фінансовим станом підприємства.....	18
1.3 Аналіз в системі управління фінансовим станом підприємства	24
Висновки до розділу 1	27
2.1 Загальна організаційно-правова характеристика ТОВ «Карбонстілл».....	29
2.2 Аналіз майнового стану ТОВ «Карбонстілл» та його фінансової стійкості ..	29
2.3 Аналіз ліквідності та ділової активності ТОВ «Карбонстілл»	39
2.4 Аналіз фінансових результатів і ефективності діяльності підприємства ТОВ «Карбонстілл».....	45
Висновки до розділу 2	50
3 ОБГРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	52
3.1 Обґрунтування управлінських рішень щодо поліпшення фінансового стану підприємства ТОВ «Карбонстілл»	52
3.2 Напрямки та резерви покращення фінансового стану підприємства.....	56
3.3 Порядок обґрунтування напрямів адміністрування фінансовим станом комерційної організації в умовах економічної нестабільності	58
Висновок до розділу 3.....	66
ВИСНОВОК.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
ДОДАТОК А	72
ДОДАТОК Б.....	75
ДОДАТОК В	76

ВСТУП

Актуальність теми випускної кваліфікаційної роботи. Фінансовий стан підприємства є найважливішою характеристикою його ділової активності та надійності. Воно визначає конкурентоспроможність підприємства, його потенціал у діловому співробітництві та є гарантом ефективної діяльності як самого підприємства, так і його партнерів.

Аналіз фінансового стану підприємства є основним інструментом для оцінки фінансового стану та дозволяє дати об'єктивну оцінку зовнішнім та внутрішнім відносинам об'єкта дослідження: охарактеризувати ліквідність коштів та загальну платоспроможність, визначити прибутковість діяльності, ефективність використання коштів, виявити перспективні напрямки розвитку та завдяки наявній інформації прийняти обґрунтовані управлінські рішення.

Точне визначення фінансового стану підприємства у сучасних умовах представляє велике значення для господарюючих суб'єктів та акціонерів. Тому серйозного значення набуває аналітична робота на підприємстві, пов'язана з вивченням та поточного фінансового стану. Своєчасне виявлення «больових точок» фінансів підприємства дозволить здійснити комплекс заходів, спрямованих на розвиток його діяльності, запобігання можливості банкрутства. Саме тому більшість керівників підприємств різного роду діяльності дедалі більшого значення набуває аналіз та управління фінансовим станом.

Виходячи з вищесказаного, ми можемо говорити про те, що суперечність полягає між необхідністю підвищення ефективності управління та відсутністю аналізу фінансового стану підприємства.

Проблема дослідження полягає в тому, що для підвищення ефективності управління компанією необхідно провести аналіз фінансового стану.

Отже, управління фінансовою стійкістю підприємства являє собою сукупність скоординованих та цілеспрямованих заходів і дій щодо розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів і активів, їх формування та розподілу, які б дозволили підприємству

розвиватися на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності та забезпечення і підтримання його фінансової рівноваги.

Загальні питання щодо аналізу фінансового стану покладено в працях зарубіжних економістів Є. Альтман, І. Роман, А.А. Франшон, Шермет А.Д., Є. Маркар'ян, представників англо-американської школи Дж. Кеннон, Г. Сміт, Г. Фоулк, Дж. Харріган та інші. Необхідно звернути увагу на те, що єдиної методики фінансового аналізу не існує.

В економічній літературі представлено безліч видів фінансового аналізу підприємств та організацій із їх специфікою, охарактеризовано різні методи його проведення тощо. З урахуванням цього, в роботі розглянуто базові загальновідомі методи фінансового аналізу.

При написанні кваліфікаційної роботи використовувались праці зарубіжних та вітчизняних науковців, періодичні видання, навчальні посібники та підручники, монографії, інтернет-ресурси та інші джерела.

Для досягнення поставленої мети кваліфікаційної роботи виконано наступні завдання:

- розкрито економічну сутність та методики аналізу фінансового стану підприємства;
- висвітлено завдання, етапи та джерела управління фінансовим станом;
- визначено основні проблеми фінансового стану підприємства;
- проаналізовано показники фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності;
- обґрунтовано управлінські рішення щодо покращення фінансового стану підприємства.

1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Поняття фінансового аналізу підприємства

В сучасних умовах господарювання аналіз фінансового стану компанії являє собою важливий інструмент, який забезпечує стійке і успішне функціонування господарюючого суб'єкта на ринку.

Фінансовий аналіз - це вивчення основних показників фінансового стану і фінансових результатів діяльності організації з метою прийняття управлінських, інвестиційних та інших рішень. Фінансовий аналіз є частиною більш широких термінів: аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства та економічний аналіз [18, с. 175].

Під фінансовим станом мають на увазі здатність організації фінансувати свою діяльність. Воно характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормального функціонування організації, доцільністю їх розміщення, інтенсивністю та ефективністю використання. Фінансовий стан є кінцевим результатом всієї господарської діяльності організації. Його ключова характеристика – платоспроможність.

Об'єктом фінансового аналізу є фінансові аспекти господарської діяльності організації.

Також фінансовий аналіз називають комплексом методик з накопичення, переробки та аналізу якісної та кількісної інформації, що стосується фінансів підприємства.

Аналіз спрямований на дослідження економічних відносин організації, що виникають на всіх стадіях відтворювального процесу, тобто фінансів підприємства.

Фінанси активізують рух грошових коштів - фінансових ресурсів. Вони формуються в організації в процесі генерування грошових доходів, відрахувань і надходжень, а використовуються на розширене відтворення, матеріальне стимулювання працівників, соціальні потреби, формуючи тим самим фінансову модель господарської діяльності організації.

На підприємствах проводиться як зовнішній, так і внутрішній аналіз:

- внутрішнім аналізом займаються співробітники компанії, використовуючи більш широку базу, найчастіше дані внутрішнього фінансового аналізу не надаються громадськості і можуть бути досить специфічними, в них відображаються не тільки результати, але і механізми, які до них привели;
- зовнішній аналіз виконується сторонніми фахівцями, що представляють інтереси як бізнесу, так і контролюючих органів, ЗМІ, наукових організацій тощо[3, с. 235].

Мета фінансового аналізу (як зовнішнього, так і внутрішнього) досягається в ході вирішення низки аналітичних завдань, які в найбільш загальному вигляді можуть бути сформульовані наступним чином:

- виконати аналіз фінансових результатів організації;
- дати оцінку майнового стану організації;
- оцінити фінансову стійкість організації;
- оцінити платоспроможність і ліквідність організації;
- розрахувати і проаналізувати показники ділової активності організації;
- здійснити комплексну оцінку фінансового стану організації;
- запропонувати комплекс рекомендацій, спрямованих на підвищення фінансових результатів і поліпшення фінансового стану організації;
- прогнозувати фінансові результати і фінансовий стан організації.

Найчастіше послідовно чи паралельно застосовують кілька методик. Це дозволяє отримати повну картину фінансового становища у різних розрізах.

В основі цього виду аналізу – те, що підсумкові показники (на звітну дату) приймаються рівними 100%. Далі окремі частини (статті) виражаються як відсотків від цілого. Інакше висловлюючись, у процесі такого аналізу з'ясовується питому вагу кожної складової у загальному результаті.

Друга назва цього виду аналізу – структурний. В рамках цієї процедури проводять такі види аналізу:

- аналіз активів (оборотні, необоротні, їх елементарний склад і рівень ліквідності) - це допомагає у подальшій оптимізації складу активів;
- аналіз капіталу (питома вага власного та позикового капіталу, їх елементарний склад, терміновість зобов'язань) - це дозволяє виявити середньозважену вартість капіталу;
- аналіз грошового потоку за видами діяльності (операційною, фінансовою, інвестиційною).

Важливо відзначити, що фінансовий аналіз – це не просто розрахунок різних показників і коефіцієнтів, порівняння їх значень в статистиці і динаміці.

Підсумком якісного аналізу повинен з'явиться обґрунтований, підкріплений розрахунками висновок про фінансове становище організації, який і стане основою для прийняття рішень менеджментом, інвесторами та іншими зацікавленими особами.

Характеристика типів фінансової стійкості детально розглянута в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 - Характеристика типів фінансової стійкості підприємства

Тип фінансової стійкості	Тривимірний показник	Використовуване джерело покриття витрат	Короткі характеристики
1. Абсолютна фінансова стійкість	$M=(1,1,1)$	Власні оборотні кошти	Висока платоспроможність; підприємство не залежить від кредиторів
2. Нормальна фінансова стійкість	$M=(0,1,1)$	Власні оборотні кошти плюс довгострокові кредити	Нормальна платоспроможність; ефективне використання позикових коштів; висока прибутковість виробничої діяльності
3. Нестійкий фінансовий стан	$M=(0,0,1)$	Власні оборотні кошти плюс довгострокові і короткострокові кредити	Порушення платоспроможності; необхідність залучення додаткових джерел; можливість поліпшення ситуації
4. Кризовий фінансовий стан	$M=(0,0,0)$	-	Неплатоспроможність підприємства; грань банкрутства

* Сформовано за [10, с. 76]

Для забезпечення фінансової стійкості компанія повинна мати не тільки гнучку структуру капіталу, а й вміти організовувати його рух так, щоб мати постійне перевищення доходів над витратами, що дозволить зберігати платоспроможності і створювати умови для самостійного фінансування розвитку виробництва.

Однак, відсутність фінансової стійкості тільки констатує наявність ризику, але не означає, що цей ризик буде реалізований. І в цьому сенсі Фінансовий менеджмент потребує адекватних стратегій нівелювання цих ризиків, а не в терміновому перекроюванні структури капіталу, як того вимагають деякі джерела.

Методика економічного аналізу передбачає собою ціле дослідження впливу причин і умов на результати діяльності компанії, з метою поліпшення і збільшення ефективності виробництва.

Під методикою розуміється комплекс правил і способів, найбільш раціонального виконання, будь – якої роботи. У фінансовому аналізі методика передбачає собою сукупність аналітичних правил і способів вивчення економіки підприємства, певним чином підпорядкованих досягненню мети аналізу [7, с. 101].

Методика аналізу - це система правил і вимог, що гарантують ефективне застосування методу. У сукупності метод і методика являють собою методологічну основу фінансового аналізу. Аналізуючи фінансову звітність, можна використовувати різні методи, але до найбільш часто використовуваних методів фінансового аналізу відносять:

- метод порівняння;
- метод експертних оцінок;
- метод узагальнюючих величин;
- вертикальний аналіз;
- горизонтальний аналіз;
- факторний аналіз;
- метод фінансових коефіцієнтів [12, с. 111].

Метод порівняння – (просторовий) - логічний метод фінансового аналізу. Головне в цьому підході - зіставлення між собою окремих груп показників. При цьому по групах розбивається фінансова звітність філій, підрозділів компанії.

Процедура порівняння в аналізі фінансово-господарської діяльності підприємства включає кілька етапів: вибір порівнюваних об'єктів; вибір виду порівняння (динамічний, просторовий, по відношенню до планових значень); вибір шкал порівняння та ступеня значущості відмінностей; вибір числа ознак, якими має проводитися порівняння; вибір виду ознак, а також визначення критеріїв їх суттєвості та несуттєвості; вибір бази порівняння.

В якості бази для порівняння можуть виступати дані за такими ж групами показників у конкурентів або в цілому по галузі:

- порівняння з конкурентами допомагає зрозуміти, які заходи допоможуть зайняти вигідну позицію по відношенню до конкретних компаній;
- порівняння з середніми показниками по галузі показує резерви, задіявши які можна поліпшити свої показники;
- порівняння поточних показників з плановими дозволяє вчасно відстежити відставання або випередження компанією і вжити заходів для виправлення ситуації і вилучення з неї користі.

Для проведення комплексної оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства порівняння за одним критерієм явно недостатньо. У розгорнутому аналізі економічні суб'єкти порівнюються відразу за декількома критеріями (наприклад, за рівнем рентабельності, оборотності, зростання продажів тощо). При цьому не всі показники рівнозначні - багато з них непорівнянні або можуть діяти різноспрямовано. У цьому випадку слід використати будь-який спосіб ранжування. Складені з використанням цих методів рейтинги дають комплексну оцінку діяльності економічних суб'єктів, дозволяючи виявити найкращі за цілим рядом показників.

Метод експертних оцінок підходить, коли не підходять інструментальні методи і при вимірах не можна спертися на фізичні явища. Складність об'єктів економічних вимірювань сприяє широкому поширенню експертних оцінок в якості

методу вимірювань. Виділяють якісний і кількісний рівень використання експертних оцінок.

Сутність методу експертних оцінок полягає у проведенні експертами інтуїтивно-логічного аналізу проблеми з кількісною оцінкою суджень та формальною обробкою результатів. Узагальнена думка, що отримується в результаті обробки, приймається як вирішення проблеми.

Експертні методи прогнозування застосовуються, зазвичай, у разі, коли відсутні будь-які статистичні дані, у яких міг би базуватися кількісний прогноз, як, наприклад, у разі, коли підприємство збирається випустити ринку зовсім новий продукт.

Експертні методи безперервно розвиваються та вдосконалюються. Основні напрями цього розвитку визначаються низкою факторів, серед яких можна вказати на прагнення розширити галузі застосування, підвищити ступінь використання математичних методів та електронно-обчислювальної техніки, а також знайти шляхи усунення недоліків, що виявляються.

Причинно-наслідковий аналіз, результатом якого є оцінка, пов'язаний з особистістю експерта. Оцінки складних об'єктів повинні виконуватися експертами високої кваліфікації. Зменшити ризик суб'єктивності судження можна, якщо звернутися до групи експертів, які погоджують свої оцінки. Узгодженість дій експертів підвищує якість експертизи.

Метод узагальнюючих величин. Узагальнюючі показники можуть бути абсолютними, відносними або середніми.

Абсолютні показники характеризують обсяг досліджуваного процесу, мають натуральні, умовно-натуральні або вартісні одиниці виміру. Абсолютні показники отримуються або безпосереднім підрахунком зібраних даних, або розрахунковим шляхом. Розрахунковим показником є абсолютне відхилення:

$$\pm \Delta П = П1 - П0, \quad (1.1)$$

де $\pm \Delta П$ – абсолютне відхилення показника;

П1 – значення абсолютного показника у звітному періоді;

П0 – значення абсолютного показника в базисному періоді.

Відносні показники являють собою співвідношення абсолютних або відносних показників, тобто кількість одиниць одного показника, що припадає на одну одиницю іншого показника. Можуть вимірюватися в коефіцієнтах, відсотках, проміле.

Середні показники є узагальнюючою характеристикою досліджуваного об'єкта в аналізованій сукупності даних і відображає типовий рівень в розрахунку на одиницю сукупності в конкретних умовах місця і часу. Вертикальний аналіз – (структурний аналіз) - подання фінансового звіту у вигляді відносних показників. Такі уявлення дозволяють побачити питому вагу кожної статті балансу в його загальному підсумку. Обов'язковим елементом аналізу є динамічні ряди цих величин, за допомогою яких можна відстежувати і прогнозувати структурні зміни у складі активів і джерел їх покриття.

Цей метод фінансового аналізу застосовується при вивченні структури балансу шляхом розрахунку частки окремих статей балансу загалом чи в розрізі основних груп статей. Важливим моментом вертикального аналізу є представлення структури показників у динаміці, що дозволяє відслідковувати та прогнозувати структурні зміни у складі активів та пасивів балансу. Використання відносних показників згладжує інфляційні процеси.

Горизонтальний аналіз – (динамічний аналіз) - побудова аналітичних таблиць, в яких абсолютні показники динаміки доповнюються відносними (темп зростання, темп приросту).

Горизонтальний аналіз виходить з вивчення динаміки окремих фінансових показників у часі. Динамічний аналіз є наступним етапом після аналізу фінансових показників (вертикального аналізу). На цьому етапі визначають, за якими розділами та статтями балансу відбулися зміни. Аналіз фінансових коефіцієнтів виходить з розрахунку співвідношення різних абсолютних показників фінансової складової діяльності між собою. Джерелом інформації є бухгалтерська звітність підприємства.

Факторний аналіз являє собою методику системного вимірювання впливу факторів на величину результативного показника прийомом елімінування при наявності функціонального зв'язку між показниками.

У процесі аналізу фінансового стану організації застосовуються такі способи проведення факторного аналізу: спосіб ланцюгових підстановок, спосіб абсолютних різниць, спосіб відносних різниць, спосіб логарифмування, спосіб диференціювання тощо.

Факторний аналіз застосовується для вивчення та вимірювання впливу факторів на величину результативного показника. Факторний аналіз може бути прямим, коли результативний показник поділяється на складові, і зворотним, коли окремі елементи з'єднуються в загальний результативний показник.

Факторний аналіз може бути одноступінчастим, коли для аналізу використовуються чинники лише рівня і багаступінчастим, коли виробляється деталізація чинників на складові елементи вивчення їх поведінки.

Факторний аналіз може бути ретроспективним, коли вивчаються причини зміни результативних показників за минулі періоди, та перспективним, коли досліджують поведінку факторів та їх вплив на результативні показники у майбутньому.

Факторний аналіз може бути статичним, коли вивчення впливу чинників на результативні показники на певну дату, і динамічним, коли причинно-наслідкові зв'язки вивчаються у поступовій динаміці [8, с. 453].

Метод фінансових коефіцієнтів. Фінансові коефіцієнти - це відносні показники, які визначаються за даними фінансових звітів і співвідносять окремі статті звітності. Переважні значення коефіцієнтів залежать від галузевих особливостей і розмірів підприємств, від загального стану економіки, фази економічного циклу і т.д.

Метод фінансових коефіцієнтів ґрунтується на існуванні певних співвідношень між окремими статтями звітності. Коефіцієнти дозволяють визначити коло відомостей, важливих для користувачів інформації про фінансовий стан підприємства з точки зору прийняття рішень. Коефіцієнти дають змогу з'ясувати

основні симптоми зміни фінансового стану та визначити тенденції його зміни. При правильному коефіцієнті можна визначити області, що вимагають подальшого вивчення. Великою перевагою коефіцієнтів є те, що вони згладжують негативний вплив інфляції, яка суттєво спотворює абсолютні показники фінансової звітності, тим самим ускладнює їх зіставлення в динаміці.

Критерії оцінки фінансового стану організації за допомогою фінансових коефіцієнтів поділяються на групи: платоспроможність, рентабельність, ефективність використання активів, фінансова стійкість, ділова активність і т.д. Для вимірювання перерахованих характеристик в практиці аналізу використовується безліч різних фінансових коефіцієнтів. Відбір коефіцієнтів визначається завданнями фінансового аналізу. У аналітиків немає єдиної думки щодо складу, класифікації, назв коефіцієнтів, тому віднесення деяких коефіцієнтів до конкретної групи умовно.

В сучасній економічній літературі поняття фінансовий стан підприємства трактується з різних позицій і є багатоаспектною економічною категорією. Значення аналізу фінансового становища важко переоцінити, оскільки він є основою розробки раціональної фінансової стратегії та тактики розвитку самого підприємства, а його ділових партнерів і держави надає цінну інформацію про здатність погашати грошові зобов'язання і сплачувати обов'язкові платежі. Однією з особливостей ринкової економіки є наявність у різних галузях та сферах господарювання підприємств, фірм та організацій різних форм власності, різних масштабів та різних можливостей та потреб. І вивченні теоретичних аспектів сутності фінансового становища підприємства не дозволило нам зробити однозначних висновків про особливості, чи загальні принципи практичного застосування представлених категорій щодо фінансового аналізу підприємств, який безпосередньо виступає предметом даної роботи.

Фінансовий аналіз діяльності підприємства – ефективний інструмент для аналізу обмежень. Розуміння обмежень, допоможе скласти план дій щодо підвищення ефективності вашого бізнесу. Також аналіз діяльності організації допоможе виявити найбільш уразливі сегменти діяльності, планомірна робота з якими призведе до позитивної динаміки діяльності.

1.2 Особливості управління фінансовим станом підприємства

Управління фінансовим станом підприємства у сучасній економічній системі, а також система показників, що використовуються для оцінки його стану, є важливими елементами системи управління та формують успішну політику ведення бізнесу та ефективність роботи такого підприємства. Ця проблема є актуальною і недостатня увага до неї може призвести до збиткових результатів і в крайньому випадку банкрутства.

Фінансовий стан підприємства - це економічна категорія, яка відображає стан капіталу в процесі його кругообігу і здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку на фіксований момент часу.

У процесі постачання, виробництва, збуту та фінансування відбувається постійний процес кругообігу капіталу, змінюється структура засобів і джерел їх формування, наявність ресурсів підприємства та їх потреба, змінюється фінансове становище підприємства.

Під фінансовим станом розуміють спроможність організації фінансувати свою активність. Воно характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, важливими для звичайної діяльності організації, розумним їх розміщенням і дієвим впровадженням, економічними відносинами з іншими фізичними та юридичними особами, платоспроможністю та економічною стабільністю.

Фінансовий стан може бути стійким, нестійким і кризовим. Здатність підприємства своєчасно здійснювати платежі, фінансувати свою діяльність на розширеній основі, переносити непередбачені зміни і підтримувати свою платоспроможність в несприятливих обставинах свідчить про його стійке фінансове становище, і навпаки.

Оцінка фінансового стану підприємства - процес багатозначний. Разом з тим детальна і об'єктивна оцінка фінансового стану підприємства потрібна багатьом користувачам.

Управлінням фінансового стану підприємства займаються не тільки керівники та відповідні служби підприємства, а й його засновники, інвестори - з метою

вивчення ефективності використання коштів; банки – для оцінки умов кредитування та визначення ступеня ризику; постачальники – для своєчасного отримання платежів; податкові інспекції – для виконання плану надходження доходів в бюджет і т. д.

Фінансовий аналіз є частиною загального, повного аналізу господарської діяльності, що складається з двох тісно взаємопов'язаних розділів: фінансового аналізу та виробничого управлінського аналізу.

Особливостями зовнішнього фінансового аналізу є:

- множинність суб'єктів аналізу, користувачів інформації про діяльність підприємства;
- різноманітність цілей та інтересів суб'єктів аналізу;
- наявність типових методик аналізу, стандартів обліку та звітності;
- орієнтація аналізу лише на публічну, зовнішню звітність підприємства;
- обмеженість завдань аналізу як наслідок попереднього фактора;
- максимальна відкритість результатів аналізу користувачів інформації про діяльність підприємства.

Фінансовий аналіз, що ґрунтується на даних лише бухгалтерської звітності, набуває характеру зовнішнього аналізу, тобто аналізу, що проводиться поза підприємством його зацікавленими контрагентами, власниками або державними органами. Цей аналіз на основі лише звітних даних, які містять лише дуже обмежену частину інформації про діяльність підприємства, не дозволяє розкрити всі секрети успіху або невдач у діяльності підприємства.

Основний зміст зовнішнього фінансового аналізу, що здійснюється партнерами підприємства за даними публічної фінансової звітності, становлять:

- аналіз абсолютних показників прибутку;
- аналіз відносних показників рентабельності;
- аналіз фінансового становища, ринкової стійкості, ліквідності балансу, платоспроможності підприємства;
- аналіз ефективності використання позикового капіталу,

— економічна діагностика фінансового стану підприємства.

Існує різноманітна економічна інформація про діяльність підприємств та безліч способів аналізу цієї діяльності. Фінансовий аналіз за даними фінансової звітності називають класичним методом аналізу. Внутрішньогосподарський фінансовий аналіз використовує як джерело інформації дані про технічну підготовку виробництва, нормативну та планову інформацію та інші дані системного бухгалтерського обліку.

Особливостями управлінського аналізу є:

- орієнтація результатів аналізу на керівництво;
- використання всіх джерел інформації для аналізу;
- відсутність регламентації аналізу з боку;
- комплексність аналізу, що включає вивчення всіх сторін діяльності підприємства;
- інтеграція обліку, аналізу, планування та прийняття рішення;
- максимальна закритість результатів аналізу з метою збереження комерційної таємниці.

Фінансовий стан підприємства, його стійкість і стабільність залежать від результатів виробничої, комерційної та фінансової діяльності. Якщо виробничий і фінансовий плани успішно виконуються, то це позитивно впливає на фінансове становище підприємства. Навпаки, в результаті спаду виробництва і реалізації продукції відбувається підвищення її собівартості, зменшення виручки і суми прибутку і як наслідок – погіршення фінансового стану підприємства і його платоспроможності [2, с. 178].

Аналіз фінансового стану набуває особливого значення в умовах ринкової економіки, оскільки підприємства стикаються з необхідністю оцінки не тільки свого фінансового становища, а й всебічного вивчення фінансового становища своїх партнерів.

Якщо підприємство фінансово стійке, платоспроможне, воно має перевагу перед іншими підприємствами того ж профілю в залученні інвестицій, в отриманні

кредитів, у виборі постачальників і в підборі кваліфікованих кадрів. На кінець, воно не вступає в конфлікт з державою і суспільством, так як виплачує своєчасно податки в бюджет, внески в соціальні фонди, заробітну плату робітникам, а банкам гарантує повернення кредитів і сплату відсотків по ним.

На фінансовий стан підприємства впливають внутрішні і зовнішні чинники. Впевнене фінансове становище є результатом управління всією сукупністю виробничих і господарських факторів, що розкривають результати діяльності підприємства. Для його забезпечення підприємство повинно розташовувати гнучку структуру капіталу, вміти організувати його кругообіг таким чином, щоб забезпечити постійне перевищення доходів над витратами з метою збереження платоспроможності та створення умов для самофінансування.

Якщо говорити про те, що платоспроможність - це зовнішній прояв економічного стану організації, то можна відзначити, що фінансова стійкість - це його внутрішня сторона, яка відображає збалансованість валютних і товарних потоків, доходів і витрат, коштів і джерел їх формування.

Фінансова стійкість організації - це здатність господарюючого суб'єкта діяти і розвиватися, зберігати рівновагу власних активів і пасивів у мінливому внутрішньому і зовнішньому середовищі, гарантувати його стабільну платоспроможність та інвестиційну привабливість у межах можливого рівня ризику.

На фінансовий стан впливають також і зовнішні чинники. Основними з них є державна політика у сфері податків і фінансування витрат, процентна політика, державна амортизаційна політика, рівень безробіття та інфляції в країні та інше.

З переходом вітчизняної економіки на ринкові відносини фінансова робота на підприємстві, в основному, спрямована на створення фінансових ресурсів для розвитку, з метою забезпечення зростання рентабельності, інвестиційної привабливості, тобто поліпшення фінансового стану підприємства. Звідси виникла потреба в конкретному визначенні та оцінці реального фінансового стану підприємства.

Щоб вижити в умовах ринкової економіки і не допустити банкрутства підприємства, потрібно добре знати, як управляти фінансами, якою має бути

структура капіталу за складом і джерелами утворення, яку частку повинні займати власні кошти, а яку - позикові.

Фінансова сторона діяльності підприємства є одним з основних критеріїв його конкурентного статусу. Перед фінансовими службами підприємства ставляться завдання з оцінки фінансового стану та розробки заходів щодо підвищення фінансової стійкості. Фінансовий стан в загальних рисах обумовлено ступенем виконання фінансового плану і мірою поповнення власних коштів за рахунок прибутку та інших джерел, якщо вони передбачені планом, а також швидкістю обороту виробничих фондів і особливо оборотних коштів. Добре організоване фінансове планування, що базується на аналізі фінансової діяльності, служить запорукою гарного фінансового стану.

В умовах трансформації економіки України у посткризовий період значно зросла роль своєчасної та якісної оцінки фінансового стану малого підприємства (фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності) та пошуку шляхів забезпечення стабільності фінансового стану. При цьому розвиток підприємств різних форм власності актуалізує необхідність своєчасного та об'єктивного аналізу фінансового стану малих підприємств, оскільки жоден власник не нехтувати потенційними можливостями збільшення прибутку (доходу) свого підприємства, які можна виявити лише за допомогою аналітичної роботи.

Вчені трактують поняття «фінансовий стан підприємства» та пропонують різні методики його дослідження (моніторингу, діагностики, аналізу).

Засновниками розробки та розвитку цього питання вважають представників англо-американської школи: Дж. Кеннона, Г. Сміта, Г. Фоулка, Дж. Харрігана, спеціалістів фірми «Дюпон». Належну увагу цій темі приділили такі зарубіжні вчені, як Є. Альтман, У. Бівер, І. Роман, Т. Таффлер, А.А. Франшон, Я. Вишнякова, І. Георгій, Н. Дмитрієв, Г. Іванов, В. Ковальов, О. Колосова, Є. Коротков, Г. Сайфулін, О. Стоянова, В. Шемякіна та ін.

В Україні значущими є дослідження Т. Беня, О. Гетьмана, К. Залогіної, С. Молота, Л. Лігоненко, О. Підцерьогіна, С. Покропивного, Л. Ситника, В. Шаповала, О. Шеремета та ін.

Так, Є. Маркар'ян та Г. Герасименко у посібнику «Фінансовий аналіз» зазначають «Фінансовий стан підприємства – це сукупність показників, що відображають його здатність погасити свої боргові зобов'язання» [6, с. 328].

У підручнику «Економічний аналіз» за редакцією професора М. Чумаченка фінансовий стан підприємства визначається як «показник його фінансової конкурентоспроможності, тобто кредитоспроможності, платоспроможності, виконання зобов'язань перед державою та іншими підприємствами».

Фінансово-господарська діяльність підприємства спрямована на забезпечення планомірного надходження та витрачання грошових ресурсів, дотримання розрахункової дисципліни, досягнення раціональних пропорцій власного та позикового капіталу та найбільш ефективного його використання.

Важливою характеристикою діяльності підприємства, його ділової активності, надійності для партнерів є її фінансовий стан, що впливає на конкурентоспроможність у економічній сфері.

Важливою характеристикою щодо потенціалу підприємства для ділового співробітництва партнерів та інвесторів, показники фінансового стану допомагають оцінити можливості та напрями її розвитку.

Також необхідно відзначити, що на сьогоднішній день не існує будь-яких галузевих методик, що дозволяють з великою достовірністю оцінити результати аналізу підприємства, що працює в тій чи іншій галузі економіки.

Узагальнений підхід до аналізу та оцінка його результатів дозволяє в середньому оцінити фінансовий стан тієї чи іншої компанії. Розробка та прийняття на державному рівні нормативних актів, що регламентують оцінку результатів діяльності окремих галузевих компаній, дозволила б більш якісно як власнику, так і інвестору оцінювати результати господарської діяльності.

Отже, за результатами узагальнення та критичної оцінки наукових поглядів можна стверджувати, що фінансовий стан малого підприємства є якісною характеристикою його діяльності, яка визначається наявністю на певний період фінансових ресурсів для здійснення господарської діяльності, виконання зобов'язань

перед державою та іншими суб'єктами господарювання, а також розвитку підприємства.

1.3 Аналіз в системі управління фінансовим станом підприємства

Під фінансовим станом розуміється здатність підприємства фінансувати свою діяльність, воно характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормального функціонування підприємства, доцільністю їх розміщення та ефективністю використання, фінансовими взаємовідносинами з іншими юридичними та фізичними особами, платоспроможністю та фінансовою стійкістю.

Фінансовий аналіз є одним з основних етапів аналізу роботи підприємства в цілому, так як являє собою основу для оцінки істинного фінансового стану підприємства і загрозливих йому ризиків. Використання такого підходу необхідне для об'єктивної оцінки результатів роботи підприємства та визначення впливу факторів на основні показники діяльності.

Проведення фінансового аналізу має свою технологію, тобто наявність ряду послідовних етапів, мета яких - виявити причини погіршення стану підприємства і важелі його оптимізації.

Проблеми та труднощі, які виникають у фінансовому стані організації, в кінцевому підсумку проявляються в трьох основних аспектах.

Однією з ключових проблем є дефіцит грошових коштів і низька платоспроможність підприємства. Економічна суть даної проблеми полягає в наступному. Важливим завданням будь-якої організації є своєчасне погашення зобов'язань. Однак може виникнути ситуація, коли у компанії найближчим часом може не вистачити або вже не вистачає коштів. Про низьку платоспроможність можна судити за незадовільними показниками ліквідності, простроченої кредиторської заборгованості, наднормативних заборгованостей перед бюджетом, персоналом і кредитними організаціями.

Для фінансиста важливо знати не лише фінансові результати, а й окремо аналізувати рух коштів за звітний період, визначати зміни основних джерел отримання грошових коштів та напрямів їх використання за такими напрямками:

- поточна діяльність;
- інвестиційна діяльність;
- фінансова діяльність.

В якості ще однієї основної проблеми можна виділити недостатню віддачу на вкладений в підприємство капітал, яка проявляється в недостатньому задоволенні інтересів власника і низької рентабельності. У реальній практиці це виражається в тому, що власник отримує доходи, які є незрівнянно малими по відношенню до здійснюваних вкладень. Можливі наслідки такої ситуації можуть позначитися на негативній оцінці роботи менеджменту організації, вихід власника з компанії.

Недостатня фінансова стійкість, тобто ризик зривів платежів в майбутньому і залежність фінансового становища компанії від зовнішніх джерел фінансування, характеризується зниженням показника автономії нижче оптимального, негативною величиною власного капіталу компанії. Показником недостатнього рівня фінансування поточної діяльності компанії за рахунок власних коштів служить також зниження нижче оптимальної величини або зовсім негативна величина чистого оборотного капіталу.

Всі ці проблеми і труднощі виникають у фінансовому стані підприємства в зв'язку з будь-якими причинами. В якості глобальних причин можна виділити, по-перше, низькі обсяги одержуваного прибутку, що характеризується відсутністю потенційних можливостей для збереження прийнятного рівня фінансового стану, по-друге, нераціональне управління результатами діяльності, або фінансами.

Проблеми платоспроможності, фінансової незалежності, рентабельності мають єдине коріння. Вони пов'язані або з недостатніми результатами діяльності компанії для збереження прийнятного фінансового становища, або з нераціональним розпорядженням цими результатами.

Принципове значення має виявлення із зазначених вище причин тієї, яка справила більший вплив на погіршення фінансового стану підприємства. На основі

цього вибираються управлінські рішення, спрямовані на оптимізацію фінансового становища організації.

Однак проведення повноцінного фінансового аналізу, крім визначення факторів зниження фінансових показників, вимагає подальшого уточнення причин, аж до рівня конкретних дій підприємства або зовнішнього середовища. Величезного значення набуває розробка управлінських рекомендацій щодо поліпшення стану підприємства.

Основними напрямками зміцнення фінансового стану підприємства є:

- удосконалення фінансування діяльності підприємства (визначити раціональну структуру пасивів підприємства, враховуючи допустимий рівень фінансового ризику; розробити дивідендну політику; сформувати найкращу структуру позикових коштів залежно від форми, термінів і вартості);
- підвищення ефективності використання поточних активів;
- удосконалення стратегії фінансової політики на підприємстві (провести інвестиційну політику);
- удосконалення тактики фінансової політики на підприємстві;
- удосконалення фінансового планування та прогнозування на підприємстві;
- удосконалення внутрішнього фінансового контролю [22, с. 166].

Фінансовий стан визначає конкурентоспроможність підприємства, його потенціал у діловому співробітництві, є певного роду оцінкою ступеня гарантованості економічних інтересів самого підприємства та його партнерів з фінансових та інших відносин.

Аналізуючи інвестиційну привабливість підприємств на основі фінансового стану, як правило, необхідно при розширенні наявного бізнесу за рахунок освоєння додаткових напрямків діяльності, а також у разі створення нового бізнесу. Кожне нововведення в бізнесі, яке вимагає вкладень, є інвестиційним проектом. Основним критерієм при відборі інвестиційних проектів для реалізації є їх ефективність: кожне нововведення має додавати нову вартість до цінності бізнесу в цілому. Іншими

словами, в результаті реалізації інвестиційного проекту вартість підприємства, в результаті його фінансової оцінки, повинна збільшуватися.

Майновий стан підприємства початку і поклада край звітний період характеризуються даними балансу. Порівнюючи динаміку підсумків розділів активу балансу, можна з'ясувати тенденції зміни майнового стану. Інформація про зміну в організаційній структурі управління, відкриття нових видів діяльності підприємства, особливості роботи з контрагентами зазвичай міститься в пояснювальній записці до річної бухгалтерської звітності. Результативність та перспективність діяльності підприємства можуть бути узагальнено оцінені за даними аналізу динаміки прибутку, а також порівняльного аналізу елементів зростання коштів підприємства, обсягів його виробничої діяльності та прибутку. Інформація про недоліки в роботі підприємства може бути безпосередньо присутньою в балансі в явному або завуальованому вигляді. Цей випадок може мати місце, коли у звітності є статті, які свідчать про вкрай незадовільну роботу підприємства у звітному періоді та про погане фінансове становище, що склалося в результаті цього. У балансах цілком рентабельних підприємств можуть бути присутніми також у прихованому, завуальованому вигляді статті, що свідчать про певні недоліки в роботі.

Таким чином, можна зробити висновок, що проблеми сучасного бізнесу актуалізують подальше поглиблене розкриття і розуміння фінансового стану господарюючих суб'єктів для своєчасного виявлення факторів загроз, що зароджуються, а також забезпечують майбутні вигоди. Оцінка цих факторів передбачає високі технології, що враховують імперативи закономірностей і пропорцій навколишньої дійсності. Формування та аналіз ключових фінансових коефіцієнтів та інших показників у контексті даних технологій дозволять здійснити автономний моніторинг фінансової екології господарюючими суб'єктами.

Висновки до розділу 1

На етапі розвитку економіки питання фінансового аналізу підприємств є дуже актуальним. Від фінансового стану підприємства залежить багато в чому успіх його діяльності, саме тому аналізу фінансового стану підприємства слід приділяти

особливу увагу. Актуальність цього питання зумовила розвиток методик аналізу фінансового становища підприємств. Ці методики спрямовані на експрес-оцінку фінансового стану підприємства, підготовку інформації для прийняття управлінських рішень, розробку стратегії управління фінансовим станом.

Існуючі методи та моделі оцінки фінансового стану підприємства є базовими і на практиці у чистому вигляді застосовуються дуже рідко, для отримання більш точних результатів пропонується використовувати якусь комбіновану модель оцінки. Це зумовлено наявністю у кожного окремого базового методу недоліків та обмежень, які нейтралізуються при їх комплексному застосуванні. Базові методи у складі комбінованих взаємодоповнюють одне одного.

Успішне функціонування підприємств у сучасних умовах потребує підвищення ефективності виробництва, конкурентоспроможності продукції та послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання та управління виробництвом, активізації підприємництва тощо. Важлива роль реалізації цього завдання відводиться аналізу господарську діяльність підприємств.

Фінансовий стан підприємства є відображенням фінансової стійкості підприємства на певний момент та забезпеченості його фінансовими ресурсами для безперервного процесу роботи та своєчасного погашення своїх боргових зобов'язань. Для оцінки фінансового стану підприємства застосовуються методи фінансового аналізу, який є процес, заснований на вивченні даних про фінансовий стан і результати діяльності підприємства в минулому з метою оцінки перспективи його розвитку [13, с. 208].

Аналіз структури майна підприємства, джерел формування майна, аналіз показників ліквідності, платоспроможності дозволяє виявити, наскільки ефективно підприємство використовує свої кошти. Вміння правильно їх обчислювати, аналізувати та визначати вплив різних факторів на зміну їхнього рівня дозволить повніше виявити резерви підвищення ефективності виробництва, розробити рекомендації щодо усунення виявлених недоліків, оздоровлення та зміцнення його фінансового стану.

2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «КАРБОНСТІЛЛ»

2.1 Загальна організаційно-правова характеристика ТОВ «Карбонстілл»

Підприємство ТОВ «Карбонстілл» створено 26.12.2014 року та розташоване у м. Селидове в Донецькій області.

Основним видом діяльності є оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами.

ТОВ «Карбонстілл» займається забезпеченням підприємств:

- обладнанням металургійної та гірничодобувної промисловості;
- запасними частинами;
- комплектуючими;
- послугами з ремонту обладнання;
- виготовленням різноманітних металоконструкцій і нестандартного обладнання.

Наявність в арсеналі ТОВ «Карбонстілл» потужного комерційного, конструкторського потенціалу та різноманітного унікального металообробного обладнання дозволяє виконувати найскладніші операції різних видів механічної обробки, а також дає можливість займатися впровадженням нових технологій у виробництво гірничо-шахтного устаткування та інших галузей промисловості.

Основними споживачами ТОВ «Карбонстілл» є:

- ДП «Селидіввугілля» Шахта «Україна»;
- ДП «Селидіввугілля» Шахта 1-3 «Новгородівська»;
- ТОВ ДТЕК «Добропіллявугілля»;
- ЦЗФ «Селидівська»;
- ПАТ Металургійний комбінат «Азовсталь» тощо.

2.2 Аналіз майнового стану ТОВ «Карбонстілл» та його фінансової стійкості

Фінансово-економічний стан організації та його фінансова стійкість визначаються показником, що описує достатність матеріальних оборотних активів

забезпеченістю регуляторними джерелами коштів, до них зараховують не тільки власний оборотний капітал, а також позикові кошти банку на нетривалий період часу, видані під забезпечення товарно-матеріальних цінностей організації та встановлену нормовану кредиторську заборгованість постачальникам, не прострочену, враховані аванси покупців послуг або товарів.

Оскільки під фінансовим станом розуміється здатність підприємства фінансувати свою діяльність, отже, насамперед, воно характеризується складом та розміщенням коштів, структурою їх джерел, швидкістю обороту капіталу, здатністю підприємства погашати свої зобов'язання у строк та в повному обсязі, а також іншими факторами.

Оцінка фінансового стану традиційно здійснюється за такими напрямками:

- загальна характеристика фінансових складових підприємства, виявлення «хворих» статей фінансової звітності;
- аналіз фінансової стійкості підприємства;
- аналіз платоспроможності та ліквідності;
- аналіз коефіцієнтів рентабельності та ділової активності.

Фінансова стійкість характеризує стабільність діяльності підприємства та пов'язана із загальною фінансовою структурою фірми, ступенем його залежності від кредиторів та інвесторів.

Іноземні вчені М.С. Абтюріна та А.В. Грачева вважають, що фінансова стійкість підприємства є стійкою платоспроможністю, яка не схильна до впливу ринкових змін і непередбачуваних контрагентів. Оцінка фінансової стійкості організації може бути представлена у вигляді коефіцієнта ліквідності, коефіцієнта покриття, параметра поточної ліквідності.

Для проведення аналізу на підприємстві використовуються джерела інформації: бухгалтерський баланс, звіт про прибутки і збитки, дані бухгалтерського обліку, такі як оборотно-сальдова відомість, машинограми за рахунками бухгалтерського обліку та ін.

Фінансові результати діяльності підприємства характеризуються сумою отриманого прибутку і рівнем рентабельності. Чим більше величина прибутку і

вище рівень рентабельності, тим ефективніше функціонує підприємство, тим стійкіше його фінансовий стан. Тому пошук резервів збільшення прибутку і рентабельності - одна з основних задач в будь-якій сфері бізнесу.

Велике значення в процесі управління фінансовими результатами відводиться економічному аналізу.

Стійкий фінансовий стан, в свою чергу, позитивно впливає на обсяги основної діяльності, забезпечення потреб виробництва необхідними ресурсами. Тому фінансова діяльність як складова частина господарської діяльності повинна бути спрямована на забезпечення планомірного надходження і витрачання грошових ресурсів, виконання розрахункової дисципліни, досягнення раціональних пропорцій власного і позикового капіталу і найбільш ефективно його використання.

Таблиця 2.1 – Звіт про фінансовий стан ТОВ «Карбонстілл» за 2020р., тис. грн.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Відхилення	
				абсолютне	відносне
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:	1000				
- первісна вартість	1001	57	57	0	-
- накопичена амортизація	1002	57	57	0	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	895	1216	321	35,7 %
Основні засоби:	1010	64207	61531	- 2676	- 0,96%
- первісна вартість	1011	162762	168142	5380	3,3 %
- знос	1012	98555	106611		
Відстрочені податкові активи	1045	19	19	0	-
Усього за розділом I	1095	65121	32766	- 32355	- 0,5 %
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	6819	7814	995	14,6
Виробничі запаси	1101	6819	7814	995	14,6
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги	1125	115	8039	7924	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
- за виданими авансами	1030	3859	4974	1115	28,9 %
- за бюджетом	1135	4	8	4	100 %
- за виданими авансами	1130	4	3		

Завершення табл. 2.1

Продовження табл. 2.1					
- з нарахованих доходів	1140	3859	4974	1115	28,9 %
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3404	3272	- 132	- 3,9 %
Гроши та їх еквіваленти	1165	1	45	44	4,5%
Інші оборотні активи	1190	202	251	49	24,3 %
Усього за розділом II	1195	14407	24407	10000	69,4 %
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	Відхилення	
				абсолютне	відносне
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8050	8050	0	-
Капітал у дооцінках	1405	49125	49125	0	-
Додатковий капітал	1410	108	86	-22	-20,4 %
Резервний капітал	1415	3	3	0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(112312)	(98908)	(13404)	-11,9 %
Усього за розділом I	1495	(55326)	(41644)	(13682)	-24,7 %
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Товари, роботи, послуги	1615	37276	23885	-13 391	-35,9 %
Розрахунками з бюджетом	1620	10791	13606	2815	26,3%
Розрахунками зі страхування	1625	5533	5601	1,0	1,2 %
Розрахунками з оплати праці	163	3142	3327	185	5,9 %
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3011	2636	-375	-12,4 %
Інші поточні зобов'язання	1690	75101	79762	4661	6,2 %
Усього за розділом III	1695	134854	128817	-6037	-4,5 %
Баланс	1900	79528	87173	7645	1,10 %

Для розрахунку абсолютних показників фінансової стійкості спочатку визначається наявність джерел формування запасів на початок і кінець періоду:

— наявність власних оборотних коштів:

$$\text{ВОК} = \text{ВК} - \text{НА}, \quad (2.1)$$

де ВК – власний капітал (джерела власних коштів), тис. грн.;

НА – необоротні активи, тис. грн.

$$ВOK_{Поч.} = (55326) - 65121 = (9795)$$

$$ВOK_{Кін.} = (41644) - 62766 = (21122)$$

— наявність власних і довгострокових позикових джерел формування запасів (перманентного капіталу):

$$ВДК = (ВК + ДТ) - НА, \quad (2.2)$$

де ДТ – довгострокові зобов'язання, тис. грн.

$$ВДК_{Поч} = ((55326) + 0) - 65121 = (9795)$$

$$ВДК_{Кін} = ((41644) + 0) - 62766 = (21122)$$

— наявність основних джерел формування запасів:

$$ОДЗ = (ВК + ДТ + КТ) - НА, \quad (2.3)$$

де КТ – короткострокові кредити і позики, тис. грн.

$$ОДЗ_{Поч} = ((55326) + 0 + 0) - 65121 = (9795)$$

$$ОДЗ_{Кін} = ((41644) + 0 + 0) - 62766 = (21122)$$

Трьом показникам наявності джерел формування запасів відповідають три абсолютні показники забезпеченості запасів джерелами їх формування:

1) надлишок (+) або нестача (–) власних оборотних коштів:

$$\Delta ВOK = ВOK - З, \quad (2.4)$$

де З – запаси (матеріальні оборотні активи), тис. грн.

$$\Delta \text{ВOK}_{\text{поч.}} = (9795) - 6819 = (2976)$$

$$\Delta \text{ВOK}_{\text{кін}} = (21122) - 7814 = (13308)$$

2) надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів:

$$\Delta \text{ВДК} = \text{ВДК} - \text{З}, \quad (2.5)$$

$$\Delta \text{ВДК} = (9795) - 6819 = (2976)$$

$$\Delta \text{ВДК}_{\text{кін}} = (21122) - 7814 = (13308)$$

3) надлишок (+) або нестача (-) основних джерел формування запасів:

$$\Delta \text{ОДЗ} = \text{ОДЗ} - \text{З}. \quad (2.6)$$

$$\Delta \text{ОДК} = (9795) - 6819 = (2976)$$

$$\Delta \text{ОДК}_{\text{кін}} = (21122) - 7814 = (13308)$$

Відносні показники забезпеченості запасів джерелами їх формування розраховуються наступним чином:

1) коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами:

$$K_{\text{зз.ВOK}} = \frac{\text{ВOK}}{\text{З}} \quad (2.7)$$

Цей коефіцієнт повинен бути більше або дорівнювати 0,6 - 0,8.

$$K_{\text{зз.ВOK}_{\text{поч.}}} = \frac{(9795)}{6819} = -1.4$$

$$K_{\text{ЗЗ.ВСКкін.}} = \frac{(21122)}{7814} = -2.7$$

2) коефіцієнт забезпеченості запасів перманентним капіталом:

$$K_{\text{ЗЗ.ВДК}} = \frac{\text{ВДК}}{3} \quad (2.8)$$

Цей коефіцієнт повинен бути більше або дорівнювати 0,8 - 1,0.

$$K_{\text{ЗЗ.ВДКпоч.}} = \frac{(9795)}{6819} = -1.4$$

$$K_{\text{ЗЗ.ВДКкін.}} = \frac{(21122)}{7814} = -2.7$$

3) коефіцієнт забезпеченості запасів основними джерелами їх формування:

$$K_{\text{ЗЗ.ОДЗ}} = \frac{\text{ОДЗ}}{3} \quad (2.9)$$

Для забезпечення і підтримки фінансової стійкості підприємства цей коефіцієнт необхідно, щоб був більшим за 1,0.

$$K_{\text{ЗЗ.ОДЗпоч.}} = \frac{(9795)}{6819} = -1.4$$

$$K_{\text{ЗЗ.ОДЗкін.}} = \frac{(21122)}{7814} = -2.7$$

Фінансову стійкість підприємства характеризують також наступні відносні показники (коефіцієнти):

— коефіцієнт забезпеченості матеріальних запасів власними оборотними коштами – показник того, якою мірою матеріальні запаси покриті власними джерелами:

$$k_{\text{оз}} = \frac{\text{власні оборотні кошти}}{\text{матеріальні запаси}} \quad (2.10)$$

$$k_{\text{озпоч}} = \frac{14407}{6819} = 2,11$$

$$k_{\text{озкін}} = \frac{24407}{7814} = 3,12$$

Приріст власного оборотного капіталу на рік склав:

$$\Delta \text{ВOK} = \text{ВOK}_{\text{кін}} - \text{ВOK}_{\text{поч}} = 3,12 - 2,11 = 1,01$$

— коефіцієнт маневреності власних коштів показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності підприємства, тобто вкладена в оборотні кошти, а яка частина капіталізована:

$$k_{\text{м}} = \frac{\text{власний оборотний капітал}}{\text{власний капітал} + \text{довгострокові зобов'язання}} \quad (2.11)$$

Значення цього показника може варіювати залежно від структури капіталу і галузевої специфіки підприємства. З фінансової точки зору, чим вище коефіцієнт маневреності власних коштів в умовах ТОВ «Карбонстілл»:

$$k_{\text{мпоч}} = \frac{14407}{-5326} = -0,3$$

$$k_{\text{мкін}} = \frac{24407}{-41644} = -0,6$$

Приріст коефіцієнта: $\Delta k_{\text{м}} = k_{\text{мкін}} - k_{\text{мпоч}} = -0,6 + 0,3 = -0,3$

Власні кошти підприємства є маневреними і характеризуються тенденцію до її зростання.

— індекс постійного активу характеризує частку необоротних активів у джерелах власних коштів:

$$I_{\text{па}} = \frac{\text{необоротні активи}}{\text{власний капітал} + \text{довгострокові зобов'язання}} \quad (2.12)$$

$$I_{\text{папоч}} = \frac{65121}{-55326} = -1,2$$

$$I_{\text{пакін}} = \frac{62766}{-61644} = -1,5$$

Приріст коефіцієнта: $\Delta I_{\text{па}} = I_{\text{пакін}} - I_{\text{папоч}} = -1,5 + 1,2 = -0,3$

— коефіцієнт реальної вартості майна визначає, яку частку у вартості майна складають засоби виробництва:

$$k_{\text{рв}} = \frac{\text{основна засоби} + \text{матеріальні оборотні кошти}}{\text{підсумок балансу}} \quad (2.13)$$

Цей коефіцієнт визначає рівень виробничого потенціалу підприємства, забезпеченість операційної діяльності засобами виробництва.

$$k_{\text{рвпоч}} = \frac{6819}{79528} = 0,0857$$

$$k_{\text{рвкін}} = \frac{7814}{87173} = 0,0896$$

Приріст коефіцієнта: $\Delta k_{рв} = k_{рвкін} - k_{рвпоч} = 0,0896 - 0,0857 = 0,0039$

— коефіцієнт автономії характеризує стабільність і незалежність від зовнішніх кредиторів:

$$K_a = \frac{\text{власний капітал}}{\text{підсумок балансу}} \quad (2.14)$$

Найбільше поширена думка, що частка власного капіталу має бути достатньо велика. У підприємства з високою долею власного капіталу кредитори вкладають кошти більш охоче, оскільки воно з більшою потенцією може погасити борги за рахунок власних коштів.

$$K_{апоч} = \frac{-55326}{79528} = -0,7$$

$$K_{акін} = \frac{-41644}{87173} = -0,5$$

Приріст коефіцієнта: $\Delta K_a = K_{акін} - K_{апоч} = -0,5 + 0,7 = 0,2$

— коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів показує, яких коштів у підприємства більше – позикових або власних:

$$k_c = \frac{\text{зобов'язання}}{\text{власний капітал}} \quad (2.15)$$

$$k_{споч} = \frac{79528 + 55326}{-55326} = -2,4$$

$$k_{скін} = \frac{87173 + 41644}{-41644} = -3,1$$

Приріст коефіцієнта: $\Delta k_c = -3,1 + 2,4 = -0,7$

Проаналізувавши показники стійкості підприємства, можна зробити висновок, що воно не є стійким.

Стійкість фінансового стану може бути відновлена шляхом прискорення оборотності капіталу в поточних активах, у результаті чого відбудеться відносне його скорочення на гривню виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); обґрунтованого зменшення запасів і витрат; поповнення власного оборотного капіталу за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел [20].

2.3 Аналіз ліквідності та ділової активності ТОВ «Карбонстілл»

Зародження ліквідності як економічного явища пов'язані з процесом становлення торгового обміну, у якому один товар обмінювався іншим. І якщо спочатку цей обмін здійснювався безладно, то поступово він набував певної форми. З'явився еквівалент - єдиний товар, який став загальним засобом обміну. Ліквідні товари або будь-яке інше благо - це товар, що легко реалізується. З погляду товарного обміну ліквідність товару (блага) – це здатність товару до збуту. Товар, що має найбільшу ліквідність, здатний служити засобом еквівалентного обміну. Такі товари у процесі історичного розвитку товарообміну перетворилися на гроші.

Фінансове становище підприємства можна оцінювати з погляду короткострокової та довгострокової перспектив. У разі критерії оцінки фінансового стану - ліквідність і платоспроможність підприємства, тобто. здатність своєчасно та в повному обсязі зробити розрахунки за короткостроковими зобов'язаннями.

Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства є важливою частиною фінансового аналізу, спрямовану на дослідження забезпеченості підприємства ліквідними засобами та готовності своєчасного виконання платіжних зобов'язань.

Платоспроможність підприємства визначається його можливістю і здатністю своєчасно та повністю виконувати платіжні зобов'язання, що впливають із торгових, кредитних та інших операцій фінансового характеру. Платоспроможність впливає на форми і умови комерційних угод, зокрема можливість отримання

кредиту. Оцінка платоспроможності здійснюється з метою аналізу та прогнозування його подальшої фінансової діяльності [15].

Ліквідність підприємства визначається наявністю в нього ліквідних коштів, до яких відносяться готівка, кошти на рахунках у банках і елементи оборотних ресурсів, що легко реалізуються. Цей показник відображає здатність підприємства будь-якої миті здійснювати необхідні витрати.

Ліквідність підприємства відбиває платоспроможність за борговими зобов'язаннями. Нездатність підприємства погасити свої боргові зобов'язання перед кредиторами та бюджетом призводить його до банкрутства. Підставами для визнання підприємства банкрутом є невиконання ним протягом кількох місяців як своїх зобов'язань перед бюджетом, а й вимог юридичних і фізичних осіб, які мають щодо нього фінансові чи майнові претензії [1, с. 98].

Ліквідність і платоспроможність як економічні категорії не тотожні, але практично вони тісно взаємопов'язані між собою. Розрізняють ліквідність балансу та ліквідність активів. Ступінь ліквідності підприємства характеризує ліквідність його балансу за певний період. Ліквідність активів характеризується величиною, зворотної часу, необхідного для перетворення їх у кошти.

При аналізі ліквідності балансу проводиться порівняння активів, згрупованих за рівнем їх ліквідності, з зобов'язаннями та пасиву, згрупованими за термінами їх погашення. Розрахунок та аналіз коефіцієнтів ліквідності дозволяє виявити ступінь забезпеченості поточних зобов'язань ліквідними засобами. Головна мета аналізу - оцінити здатність підприємства генерувати кошти у розмірі та в строки, необхідні для здійснення запланованих витрат та платежів.

Головне завдання оцінки ліквідності балансу – визначити величину покриття зобов'язань підприємства його активами, термін перетворення яких на грошову форму (ліквідність) відповідає терміну погашення зобов'язань (строковості повернення).

У процесі аналізу показників платоспроможності та ліквідності організації розраховується рівень показників, визначається рівень їх відповідності нормативним (допустимим) значенням, виявляється динаміка за аналізований період. Отримані

результати характеризують стійкість фінансового становища і формують інформацію для різних груп користувачів: для постачальників цікавий показник абсолютної ліквідності; для кредиторів – коефіцієнт «критичної оцінки»; для інвесторів та покупців – коефіцієнт поточної ліквідності.

Однак головна перевага показників - простота та наочність - може обернутися істотним недоліком - неточністю висновків. Тому слід обережно підходити до оцінки платоспроможності підприємства за першими трьома основними показниками. Для більшої об'єктивності щодо оцінки платоспроможності вони мають доповнюватися іншими.

Завдання аналізу ліквідності балансу виникає у зв'язку з необхідністю давати оцінку платоспроможності підприємства, тобто його можливості своєчасно і повністю розраховуватися за своїми зобов'язаннями рахунок наявності готових коштів платежу (залишку коштів) та інших ліквідних активів.

Зрозуміло, що ліквідність та платоспроможність не тотожні один одному. Так, коефіцієнти ліквідності можуть характеризувати фінансове становище як задовільний, проте суті ця оцінка може бути помилковою, якщо у поточних активах значна питома вага посідає неліквіди і прострочену дебіторську заборгованість.

Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства можна умовно розділити на кілька етапів згідно з найбільш поширеним підходом оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства. Оцінка платоспроможності та ліквідності підприємства в даному випадку є одним із етапів загального економічного аналізу його діяльності, проте з метою отримання повної картини наведемо повний перелік етапів. Крім того, інші аспекти фінансово-господарської діяльності комерційного підприємства безпосередньо впливають на його ліквідність та платоспроможність.

Ділова активність підприємства – це результативність та ефективність виробничо-комерційної діяльності підприємства (швидкість оборотності його коштів).

Інформаційною базою для аналізу ділової активності зазвичай є фінансова звітність організації. Для цілей внутрішнього аналізу можуть також використовуватися дані синтетичного та аналітичного обліку.

Аналіз ділової активності підприємства полягає у дослідженні рівнів та динаміки різноманітних фінансових коефіцієнтів оборотності.

Значення аналізу ділової активності полягає у формуванні економічно обґрунтованої оцінки ефективності та інтенсивності використання ресурсів організації та у виявленні резервів їх підвищення. У ході такого аналізу вирішуються такі завдання:

- розрахунок показників ділової активності організації: оборотності, рентабельності та інших;
- вивчення та оцінка факторів, що впливають на зміни показників ділової активності;
- дослідження впливу основних факторів, що зумовлюють зміну показників ділової активності та розрахунок величини їх конкретного впливу;
- узагальнення результатів аналізу, розробка заходів щодо залучення виявлених резервів.

Коефіцієнти оборотності показують, скільки разів за аналізований період обертаються ті чи інші активи підприємства. Зворотна величина, помножена на 360 днів (або кількість днів у аналізованому періоді), вказує на тривалість одного обороту цих активів. Показники оборотності мають значення для оцінки фінансового стану підприємства, оскільки швидкість обороту коштів безпосередньо впливає на платоспроможність підприємства. А збільшення швидкості обороту коштів відбиває підвищення виробничо-технічного потенціалу підприємства.

Коефіцієнти оборотності мають значення для оцінки фінансового становища підприємства, оскільки швидкість обороту капіталу, тобто швидкість перетворення їх у грошову форму, безпосередньо впливає на платоспроможність підприємства. Крім того, збільшення швидкості обороту капіталу відображає за інших рівних умов підвищення виробничо-технічного потенціалу підприємства. І тому розраховані

показники оборотності, дають найбільш узагальнене уявлення про господарську активність аналізованого підприємства.

Ділова активність має тісний взаємозв'язок коїться з іншими найважливішими характеристиками підприємства. Насамперед, йдеться про вплив ділової активності на інвестиційну привабливість, фінансову стійкість, кредитоспроможність. Висока ділова активність суб'єкта господарювання мотивує потенційних інвесторів до здійснення операцій з активами цієї компанії, вкладення коштів.

Ліквідність балансу – це ступінь покриття зобов'язань підприємства його балансовими активами, термін перетворення яких в грошову форму відповідає терміну погашення зобов'язань. Для аналізу ліквідності балансу порівнюються засоби по активу, згруповані по мірі ліквідності із зобов'язаннями по пасиву, згрупованими по термінах їх погашення.

Активи за ступенем їх ліквідності групуються на такі групи:

A1 – найбільш ліквідні активи (грошові кошти та їх еквіваленти, поточні фінансові інвестиції);

A2 – активи (дебіторська заборгованість, запаси готової продукції і товарів та інші оборотні активи), що швидко реалізуються, з терміном трансформації у грошові кошти впродовж 3 місяців зі звітної дати балансу;

A3 – активи (дебіторська заборгованість та інші запаси, крім тих, що увійшли до складу групи A2), що повільно реалізуються, з терміном трансформації у грошові кошти впродовж 12 місяців зі звітної дати балансу;

A4 – активи (нематеріальні активи, незавершене будівництво, основні засоби, довгострокові фінансові інвестиції, довгострокова дебіторська заборгованість і інші необоротні активи), що важко реалізуються, з терміном трансформації у грошові кошти більшим ніж 12 місяців зі звітної дати балансу.

Пасиви групуються за ступенем терміновості їх повернення у такі групи:

П1 – найбільш термінові зобов'язання (кредиторська заборгованість і інші поточні зобов'язання), з терміном їх погашення впродовж 3 місяців зі звітної дати балансу;

П2 – короткострокові пасиви (короткострокові кредити і поточна заборгованість за довгостроковими кредитами), з терміном їх погашення впродовж 12 місяців зі звітної дати балансу;

П3 – довгострокові пасиви (довгострокові зобов'язання), з терміном їх погашення більшим ніж 12 місяців зі звітної дати балансу;

П4 – постійні пасиви (власний капітал, забезпечення майбутніх витрат і платежів, доходи майбутніх періодів за вирахуванням витрат майбутніх періодів), які не підлягають погашенню при нормальному функціонуванні підприємства [11].

Таблиця 2.2 – Аналіз ліквідності балансу

АКТИВИ	На поч. періоду	На кін. періоду	ПАСИВИ	На поч. періоду	На кін. періоду	Надлишок (+), брак (-)	
						на поч. періоду	на кін. періоду
A ₁	1	45	П ₁	75101	79762	A ₁ ≤ П ₁	A ₁ ≤ П ₁
A ₂	7136	16104	П ₂	0	0	A ₁ ≥ П ₁	A ₁ ≥ П ₁
A ₃	3867	4985	П ₃	59753	49055	A ₁ ≤ П ₁	A ₁ ≤ П ₁
A ₄	68525	66038	П ₄	(55326)	(41644)	A ₁ ≥ П ₁	A ₁ ≥ П ₁
БАЛАНС	79528	87173	БАЛАНС	79528	87173		

* Сформовано [11]

Далі розглянемо деякі показники, що стосуються фінансового положення підприємства. Коефіцієнт платоспроможності відображає здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання та визначає ймовірність банкрутства.

$$K_{\text{пл.}} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Загальні зобов'язання}} \quad (2.16)$$

$$K_{\text{пл.0}} = \frac{-55326}{134854} = -0,4$$

$$K_{\text{пл.1}} = \frac{-41644}{128817} = -0,3$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує якісний склад засобів, які є джерелами покриття поточних зобов'язань [8, с. 254].

$$K_{\text{абслик}} = \frac{\text{Грошові кошти} + \text{поточні фінансові інвестиції}}{\text{поточні зобов'язання}} \quad (2.17)$$

$$K_{\text{абслик0}} = \frac{1}{134854} = 0,000007$$

$$K_{\text{абслик}} = \frac{45}{128817} = 0,0003$$

Дані показники характеризують ефективність управління оборотними коштами, незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, здатність підприємства розплачуватися по своїм боргам і можливість стабільного розвитку підприємства в майбутньому [21, с. 303].

2.4 Аналіз фінансових результатів і ефективності діяльності підприємства ТОВ «Карбонстілл»

Ефективність діяльності підприємства оцінюється зіставленням прибутку із витратами чи з використовуваними ресурсами, в такий спосіб визначається рівень рентабельності. Рентабельність Найбільш значущий показник, що характеризує дохідність, прибутковість комерційної чи виробничої діяльності, рентабельність відбиває ефективність інвестицій [6].

Проведений аналіз показує наступне в 2020 році активи організації ТОВ «Карбонстілл» зросли на 7645 тис. грн. або на 9,6 %. Дане поліпшення відбулося за рахунок збільшення оборотних активів на 10000 тис. грн. або на 69,4 %. Збільшення оборотних активів відбулося в основному за рахунок збільшення запасів 995 тис. грн. або на 14,6 %. Необоротні активи збільшилися на 2355 тис. грн. або на 3,6 %, за

рахунок значного збільшення основних засобів та незавершеного будівництва, також відбулося збільшення нематеріальних та інших активів.

У пасиві балансу в рядку «власний капітал» ми бачимо на кінець 2020 року збитків стало менше на 13682 тис. грн або на 24,7 %, нерозподілений прибуток збільшився на 13404 тис. грн., або на 11,9 % .

Рентабельність є однією з базових економічних категорій економіки. Безпосередньо є однією термін «рентабельність» не визиває різних тлумачень, оскільки під ним розуміється відношення, в чисельнику якого завжди фігурує прибуток.

Рентабельність - це відносний показник, що визначає рівень прибутковості бізнесу, що вимірюється у коефіцієнтах або відсотках. Показники рентабельності характеризують ефективність роботи підприємства в цілому, прибутковість різних напрямків діяльності (виробничої, комерційної, інвестиційної тощо); вони більш повно, ніж прибуток, характеризують остаточні результати господарювання, тому що їх величина показує співвідношення ефекту з наявними або спожитими ресурсами [19, с. 229]. Ці показники використовують для оцінки діяльності підприємства і як інструмент в інвестиційній політиці і ціноутворенні.

До основних показників рентабельності відносяться:

- рентабельність продажу;
- рентабельність активів;
- рентабельність поточних активів;
- рентабельність власного (акціонерного) капіталу.

Таблиця 2.3 – Фінансові результати діяльності ТОВ «Карбонстілл» за 2020 р., грн.

Найменування	Код рядка	Звітний період	Попередній період	Відхилення	
				Абсолютне	Відносне
Чистий дохід від реалізації продукції	2000	73204	40443	32761	81%
Собівартість реалізованої продукції	2050	(48509)	(43666)	(4843)	(11,1%)
Завершення табл. 2.3					

Продовження табл. 2.3					
Валовий:					
- прибуток	2090	24695	-	(27918)	-
- збиток	2095	(-)	(3223)		
Інші операційні доходи	2120	18772	11307	7465	66%
Адміністративні витрати	2130	(9910)	(9917)	(-7)	(-0,1 %)
Витрати на збут	2150	(-)	(2365)	-	-
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	2190	13679	-	(32831)	-
	2195	(-)	(19152)		
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-	-	-
Інші доходи	2240	31	361	-330	-91,4%
Фінансові результати до оподаткування: прибуток збиток	2290	13704	-	(32495)	-
	2295	(-)	(18791)		
Чистий фін результат прибуток збиток	2350	13704	-	(32499)	-
	2355	(-)	(18795)		

Рентабельність продажу визначається як відношення чистого прибутку до доходу від реалізації без податків, які включаються в ціну продукції:

$$ROS = \frac{\text{ЧП}}{\text{ДР}} \cdot 100\% \quad (2.18)$$

$$ROS_0 = \frac{-18795}{40443} \cdot 100\% = -46,5\%$$

$$ROS_1 = \frac{13704}{73204} \cdot 100\% = 18,7\%$$

Рентабельність продажу характеризує доходність операційної діяльності підприємства. При розрахунку показників ми бачимо, що на кінець 2020 року підприємство змогло збільшити рентабельність продажу.

Рентабельність активів визначається як відношення чистого прибутку до середньої величини активів за період отримання відповідного чистого прибутку. Даний показник служить для визначення ефективності використання капіталу, оскільки дає загальну оцінку доходності вкладеного в операційну діяльність капіталу, як власного так і позикового [4, с. 219].

$$ROA = \frac{\text{ЧП}}{\text{А}} \cdot 100\% \quad (2.19)$$

$$ROA = \frac{13704}{83350,5} \cdot 100\% = 16,4\%$$

Рентабельність поточних активів уявляє собою відношення чистого прибутку підприємства до середньої величини поточних активів (оборотних коштів) підприємства. Цей показник характеризує величину прибутку, отриману з кожної гривні, що вкладена у поточні активи.

$$РПА = \frac{\text{ЧП}}{\text{ПА}} \cdot 100\% \quad (2.20)$$

$$РПА = \frac{13704}{19407} \cdot 100\% = 70,6\%$$

Рентабельність власного (акціонерного) капіталу визначається як відношення чистого прибутку до середньої величини власного капіталу підприємства.

$$ROE = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВК}} \cdot 100\% \quad (2.21)$$

$$ROE = \frac{13704}{-48485} \cdot 100\% = -28,3\%$$

Цей показник займає особливе місце серед показників рентабельності і характеризує ефективність використання власних коштів акціонерів; величину прибутку, отриману на кожну гривню вкладень акціонерів в підприємство. Значення цього показника відображає ступінь привабливості суб'єкта господарювання для вкладень коштів акціонерів. Чим вище цей показник, тим більше прибутку приходить на одну акцію, тим вище потенційні дивіденди [17, с. 226].

Таблиця 2.4- Показники рентабельності підприємства ТОВ «Карбонстілл»

Найменування показника	Алгоритм розрахунку	Умовні позначення	Формула	Значення за звітний період
Рентабельність основних засобів	$P_{\text{оз}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ОЗ}} \cdot 100\%$	$\overline{\text{ОЗ}}$ – середня вартість основних засобів	$P_{\text{оз}} = \frac{13704}{62869} \cdot 100\%$	21,8%
Рентабельність витрат, або окупність витрат	$P_{\text{в}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{В}} \cdot 100\%$	В – операційні витрати	$P_{\text{в}} = \frac{13704}{78303} \cdot 100\%$	17,5%
Рентабельність матеріальних витрат	$P_{\text{мв}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{МВ}} \cdot 100\%$	МВ – матеріальні витрати	$P_{\text{мв}} = \frac{13704}{20815} \cdot 100\%$	65,8%
Рентабельність трудових витрат	$P_{\text{тв}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ТВ}} \cdot 100\%$	ТВ – трудові витрати	$P_{\text{тв}} = \frac{13704}{21859} \cdot 100\%$	62,7%
Рентабельність позикового капіталу	$P_{\text{пк}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ПК}} \cdot 100\%$	$\overline{\text{ПК}}$ – середня вартість позикового капіталу	$P_{\text{пк}} = \frac{13704}{131835,5} \cdot 100\%$	10,4%
Рентабельність інвестиційного капіталу	$P_{\text{ік}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ІК}} \cdot 100\%$	$\overline{\text{ІК}}$ – сер. варт. інвест. капіталу	$P_{\text{ік}} = \frac{13704}{-48485} \cdot 100\%$	-28,3%

Наочно видно, що показники рентабельності характеризують співвідношення чистого прибутку або з витратами підприємства, або з авансованими коштами, як власними, так і позиковими.

Необхідно підкреслити, що для розрахунку показників рентабельності може бути використаний не лише показник чистого прибутку, а і будь-який інший показник, який характеризує фінансові результати діяльності підприємства.

$$ROE = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВК}} \cdot 100\% \quad (2.22)$$

$$ROE = \frac{13704}{-48485} \cdot 100\% = -28,3\%$$

Цей показник займає особливе місце серед показників рентабельності і характеризує ефективність використання власних коштів акціонерів; величину прибутку, отриману на кожну гривню вкладень акціонерів в підприємство. Значення цього показника відображає ступінь привабливості суб'єкта господарювання для вкладень коштів акціонерів. Чим вище цей показник, тим більше прибутку приходить на одну акцію, тим вище потенційні дивіденди [5, с. 222].

Висновки до розділу 2

Досягнення підприємством планованого фінансового результату діяльності означає, що напрямок розвитку керівництвом визначено правильно і продукція організації зайняла своє місце на ринку. Кінцевим результатом прояву активності організації над ринком товарів та послуг за минулий період є прибуток, тобто ті кошти, що залишаються у користуванні організацією після відрахування з суми доходів всі понесені виробництвом та реалізацією продукції витрати, суму погашення кредитних зобов'язань і виплати дивідендів інвесторам [9, с. 38].

На такому своєрідному роздоріжжі організації необхідно провести аналіз своїх фінансових результатів, щоб отримати вичерпну інформацію про свій поточний стан, виправити виявлені недоліки та визначити обсяг ресурсів, на який варто розраховувати під час планування подальшої діяльності підприємства.

Фінансовий аналіз як елемент аналізу господарської діяльності допомагає визначити стійкість організації у поточній економічній обстановці та у перспективі. Він досліджує вплив різних факторів (як зовнішніх, так і внутрішніх) на якість та реалізацію продукції, а також основні економічні показники підприємства.

Найважливіша мета фінансового аналізу – виявлення та усунення всіх недоліків фінансового управління та визначення прихованих резервних засобів для покращення фінансового стану та конкурентоспроможності підприємства.

За результатами аналізу фінансового стану ТОВ «Карбонстілл» проведено розрахунок основних показників. Коефіцієнти забезпечення матеріальних запасів складають на початок та кінець року складають 2.11 та 3.12 відповідно, коефіцієнт реальної вартості майна на початок і кінець року складають 0,0857 та 0,896 відповідно, коефіцієнт автономії на початок і кінець року складають -0.7 та -0.5 відповідно. Ліквідність балансу розуміють як ступінь покриття зобов'язань підприємства його балансовими активами.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на початок та кінець року складає 0.000007 та 0.0003 відповідно, рентабельність продажу – 18,7%, рентабельність активів – 16,4%, рентабельність основних засобів – 21,8%, рентабельність витрат - 17,5%, рентабельність матеріальних витрат – 65,8 %, рентабельність трудових витрат – 62,7%, рентабельність позикового капіталу – 10,4%, рентабельність інвестиційного капіталу – 28,3%.

Таким чином, ТОВ «Карбонстілл» знаходиться в кризовому фінансовому стані, так як у підприємства є нестача власного оборотного та довгострокового позикового капіталу, короткострокових кредитів та позик та кредиторської заборгованості перед постачальниками для покриття матеріальних запасів.

Для відновлення стійкості рекомендовано прискорити оборотність капіталу в поточних активах, у результаті чого відбудеться відносне його скорочення на гривню виручки від реалізації продукції обґрунтованого зменшення запасів і витрат, поповнення власного оборотного капіталу за рахунок внутрішніх та зовнішніх джерел.

3 ОБГРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Обґрунтування управлінських рішень щодо поліпшення фінансового стану підприємства ТОВ «Карбонстілл»

Розвиток ринкових відносин в країні зумовило підвищення ролі фінансів загалом та галузевих фінансів зокрема. Фінанси підприємств стали основним показником, що характеризує кінцеві результати їхньої діяльності. Кількісні та якісні параметри фінансового стану підприємства визначають його місце на ринку та здатність функціонувати в економічному просторі. Усе це призвело до підвищення ролі управління фінансами у процесі управління діяльністю підприємства. Воно є процес управління грошовим обігом, формуванням та використанням фінансових ресурсів підприємства. Це також система форм, методів та прийомів, за допомогою яких здійснюється управління грошовим обігом та фінансовими ресурсами.

Управління фінансовою діяльністю на підприємстві полягає в ефективному розподілі фондів в рамках підприємства та мобілізації коштів на якомога вигідніших умовах. Крім цього управління фінансами на рівні підприємства включає як розподіл коштів всередині підприємства, так і придбання фондів, які взаємопов'язані між собою. Цей взаємозв'язок полягає в тому, що, приймаючи рішення про інвестування в конкретний актив, необхідно профінансувати це інвестування, причому вартість фінансування істотно впливає на саме це рішення. Основу дій із вироблення рішень становить системний аналіз.

Економічний аспект. Означає необхідність враховувати:

1. наявність необхідних для реалізації рішення ресурсів:
 - людські ресурси (потрібні фахівці для виявлення та аналізу проблеми, розробки та вибору альтернативного рішення);
 - тимчасові ресурси (необхідний за приблизними підрахунками 12 днів прийняття рішення);

— фінансові ресурси (тим працівникам, хто допомагав у розробці рішення, необхідно видати премію).

2. матеріальну мотивацію працівників відповідних підрозділів у прийнятті та реалізації оптимального (з погляду інтересів організації загалом) рішення [16, с. 63].

Потрібно розпочати з ресурсної бази підприємства, яка потрібна на реалізації прийнятого рішення. До базових прийнято відносити тимчасові обмеження (тимчасові витрати) та матеріальні.

Мотивація ж, своєю чергою, є рушійною силою у процесі прийняття управлінського рішення задля досягнення зворотних зв'язків після його реалізації. За коштами мотивації працівників на підприємстві часто досягається синергетичний ефект, наслідком якого може бути поліпшення взаєморозуміння керівника та підлеглих, що позначається насамперед на якості та ефективності прийнятих ним рішень.

Як бачимо, інформаційний та соціальний аспекти прийняття рішень вимагають децентралізації процесів прийняття рішень, проте економічний фактор - ресурси, що перебувають, як правило, у розпорядженні менеджерів найвищого рівня, може зробити це неможливим. Тому, формуючи структуру управління, необхідно як чітко визначити у ній центри прийняття рішень, а й наділити їх відповідними ресурсами, щоб забезпечити виконання прийнятих рішень. І тут вищестоящий ступінь ієрархії розпоряджається не всіма, лише певними резервними ресурсами. Крім того, необхідно використання методів мотивації, що спонукають працівників кожного рівня управління прагнути максимально самостійного вирішення проблем, що знаходяться в їх компетенції і найбільш ефективного використання ресурсів.

Аналізуючи ситуацію, що склалася на підприємстві, враховуючи конкретність і складність вирішуваної проблеми можна дійти невтішного висновку, що залежно від застосовуваних підходів управлінське рішення тут буде ґрунтуватися на аналізі, тобто управлінське рішення має ґрунтуватися на аналізі, тобто раціонально та логічно виявлено, максимально об'єктивно.

Враховуючи вищезазначені критерії, є можливим розробка ефективного управлінського рішення. Ефективність якого визначається ступенем досягнення результату на одиницю витрат на розробку, прийняття та реалізацію рішення.

За результатами оцінки фінансової стійкості ТОВ «Карбонстілл», через виникнення збитків за підсумками господарювання можна побачити причину підвищення небезпеки підриву фінансового стану та загрози формування фінансової кризи підприємства в майбутньому періоді.

Механізми подолання фінансових загроз на ТОВ «Карбонстілл» повинні охопити наступні напрямки фінансового управління діяльністю підприємства:

- оптимізація витрат;
- оптимізація грошових потоків.

Внаслідок вищезазначеного, заходи щодо підвищення фінансового стану підприємства ТОВ «Карбонстілл» структуровані на рис. 3.1.

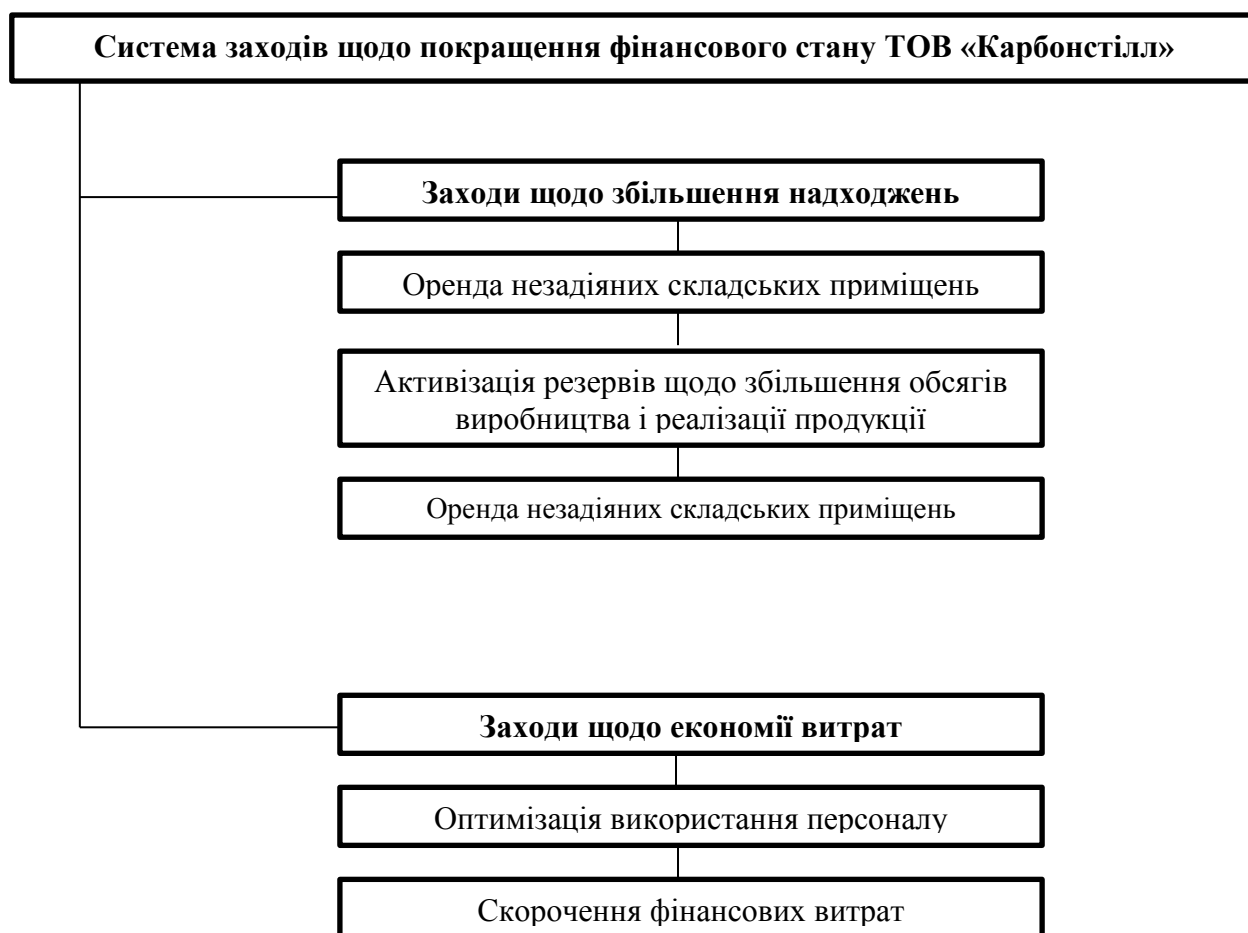

Рисунок 3.1 – Система заходів щодо поліпшення фінансового стану ТОВ «Карбонстілл»

* Сформовано за [9, с.37]

Для стабілізації стану підприємства є внутрішньогосподарські резерви. До них належать резерви, котрі виявляються і можуть бути використані тільки на підприємстві, що досліджується. Резерви пов'язані з ліквідацією витрат і непродуктивних витрат ресурсів. В свою чергу до них відносять витрати робочого часу і матеріальних ресурсів як наслідок низького рівня організації і технології виробництва. Для досліджуваного підприємства найоптимальнішим варіантом є виявлення резервів скорочення витрат на виробничій стадії.

Під джерелами збільшення операційного прибутку ТОВ «Карбонстілл» мається на увазі кількісно вимірювальні можливості його збільшення шляхом використання наступних чинників: збільшення обсягу реалізації продукції, зниження собівартості товарної продукції, поліпшення якості продукції та підвищення цін на цій умові, оптимізації структури продукції, пошуку найвигідніших ринків збуту, реалізації в оптимальніші строки, недопущення позареалізаційних збитків.

На сьогоднішній день в господарській практиці одним із способів знизити операційні витрати підприємства є запровадження скороченого робочого тижня на деякий період. В результаті, економиться фонд заробітної плати та меншими стають відрахування на соціальні внески.

Підприємство також має можливість скористатися іншими резервами щодо збільшення прибутку. Суттєвим резервом поліпшення прибутку є підвищення якості товарної продукції, так при раціональній організації роботи з якості, діють за наступною схемою:

- визначення потреби та формулювання вимог до якості продукції;
- надання початковому матеріалу необхідних властивостей;
- вплив для усунення відхилень отриманої якості від заданого рівня.

Таким чином, проблеми в управлінні фінансовим станом ТОВ «Карбонстілл», виявлені під час оцінки фінансового стану підприємства, можливо вирішувати шляхом використання резервів підвищення прибутку.

Отже, узагальнюючи дослідження можливостей покращення фінансового стану підприємства ТОВ «Карбонстілл», доходимо до висновку, що доцільність вирішення завдань на основі обґрунтування певних управлінських рішень. Впровадження управлінських мір, спрямованих на оптимізацію використання трудових ресурсів, основних засобів, сировини та матеріалів, що дозволить економити витрати та сприятиме для покращення фінансової діяльності.

3.2 Напрямки та резерви покращення фінансового стану підприємства

Для покращення фінансового стану та підвищення ефективності діяльності аналізованого підприємства необхідно провести наступні заходи: запровадити систему управлінського обліку; оптимізувати рівень запасів; знизити собівартість; скоротити залежність від зовнішніх інвесторів. Ці заходи взаємопов'язані і доповнюють одне одного.

Система управлінського обліку впроваджується підвищення ефективності управління підприємством та дозволяє забезпечити керівництво відомостями щодо оперативних результатів діяльності, що сприяє своєчасному виявленню проблем та дозволяє прийняти необхідні рішення для запобігання негативним наслідкам. Крім того, система управлінського обліку дозволить отримати більш точну інформацію щодо обчислення прибутку, формування собівартості та запасів, а також забезпечить аналіз та контроль використання ресурсів, підготує інформацію для прийняття рішень про структуру та обсяги виробленої продукції.

Відсутність контролю за поставками сировини та матеріалів, а також за співвідношенням витрат сировини з обсягом виробництва призвело до ситуації низької платоспроможності підприємства за загального зростання обсяг майна.

Збільшення коштів за рахунок надходжень від реалізації запасів та збільшення обсягу балансового прибутку, що забезпечує зростання швидкої та поточної ліквідності. Дані показники були суттєво нижче порогових значень, що було зумовлено високим рівнем запасів. Підприємству в деревообробці та торгівлі складно мінімізувати запаси, тому надалі фірма може знову зіткнутися зі зниженням ліквідності.

Для поліпшення показників ліквідності та платоспроможності підприємства необхідно вжити заходів, що сприяють збільшенню прибутку, зменшенню вартості матеріальних активів та дебіторської заборгованості, а також оптимізації структури капіталу.

Дебіторська заборгованість – це завжди проблема для фірми. І сьогодні нерідкі випадки, коли оплачувати рахунки не можуть навіть надійні та перевірені партнери. Для мінімізації ризиків фірмі необхідно постійно тримати під контролем.

Контроль та управління дебіторською заборгованістю є успішною умовою роботи будь-якої компанії. Для ефективного управління дебіторською заборгованістю раціонально використовувати систему факторингу. Факторинг, тобто поступка банку або факторингової компанії права на запит дебіторської заборгованості.

В ході проведення аналізу фінансової діяльності ТОВ «Карбонстілл» були розраховані та оцінені коефіцієнтні показники ліквідності балансу, платоспроможності та кредитоспроможності компанії на основі даних її фінансової звітності. За допомогою розрахунків та аналізу показників були виявлені слабкі сторони, проблеми та ризики фінансової діяльності компанії.

Далі визначимо прогнозне фінансове становище підприємства, не дивлячись на позитивну зміну коефіцієнтів, фінансова структура ТОВ «Карбонстілл» залишається нестійкою.

Низьке значення коефіцієнта забезпеченості власними оборотними коштами та показник концентрації власного капіталу відображають, що залежність підприємства від зовнішніх джерел суттєво не зміниться.

Для більш значних змін фінансового стану необхідно оптимізувати кредиторську заборгованість, що становить 95% коштів підприємства, цим робить фінансове становище ТОВ «Карбонстілл» нестабільний. Крім того, недотримання графіка погашення заборгованості, через відсутність тимчасово вільних коштів, призвело до накладення на підприємство штрафних санкцій.

Зниження рівня короткострокових позикових коштів дозволить: знизити залежність підприємства від кредиторів, збільшити ефективність використання

власних коштів, скоротити тривалість фінансового циклу, уникнути штрафних санкцій та зберегти прибуток підприємства.

Оскільки більшість позикових коштів складається з зобов'язань перед постачальниками сировини та матеріалів, тобто знижувати цю заборгованість доцільно за рахунок коштів, отриманих від реалізації над лімітних запасів даних ресурсів. В результаті цієї операції зобов'язання перед постачальниками зменшаться.

Резюмуючи вищевикладене, можна припустити, що при впровадженні запропонованих заходів, вони позитивно позначатися на фінансовому стані підприємства, збільшивши його платоспроможність та дохідність. Оптимізація запасів матеріалів та сировини дозволить збільшити частку абсолютних активів, що позитивно позначиться на ліквідності балансу та платоспроможності підприємства. Скорочення витрат на зберігання над лімітних запасів знизить собівартість продукції і збільшить дохід підприємства.

Зниження витрат та додатковий дохід від реалізації запасів, збільшить частку власних джерел фінансування, що дозволить збільшити інтенсивність його функціонування та зменшить залежність підприємства від позикового капіталу.

Отже, ТОВ «Карбонстілл» буде мати успіх у випадку, якщо це підприємство буде знаходитись в стані послідовного і неухильного розвитку, тому повноцінне управління в умовах нестабільної економічної ситуації має охоплювати стратегії довгострокових відносин з власниками, інвесторами, кредиторами, клієнтами, кінцевими споживачами, постачальниками та персоналом, так як без цього неможливі успіхи товариства як на сучасному етапі, так і в стратегічній перспективі.

3.3 Порядок обґрунтування напрямів адміністрування фінансовим станом комерційної організації в умовах економічної нестабільності

Як один з допустимих напрямків практичного використання представленої уточненої методики аналізу фінансового стану комерційної організації можливо обґрунтування напрямів адміністрування фінансовим станом комерційної організації за умов економічної нестабільності - виявлення виділених фінансових

труднощів комерційної організації та виявлення напрямків адміністративного впливу щодо їх подолання.

При цьому для цілей даної роботи, під фінансовою скрутою комерційної організації розумітимемо весь перелік станів від тимчасової, технічної його неплатоспроможності до банкрутства. Існує думка, що комерційна організація є неплатоспроможною, якщо вона не може здійснити свої поточні зобов'язання, однак вона може виявитися тимчасовою і бути усунута. Таким чином, неплатоспроможність означає лише нестачу коштів. З іншого боку, неплатоспроможність при банкрутстві означає, що зобов'язання комерційної організації перевершують його активи, тобто його власний капітал негативний, або комерційна організація має незадовільну структуру балансу низьку ліквідність.

До основних причин виникнення фінансових труднощів у комерційних організаціях зазвичай відносять недостатній облік вимог ринку, що розглядається як хвороба бізнесу, та незадовільне фінансове керівництво, що характеризується як хвороба фінансового менеджменту.

Діагностика ж фінансових труднощів комерційних організацій, умовах економічної нестабільності має бути націлена на завчасне їх виявлення, оцінку ступеня тяжкості та встановлення причин виникнення виявлених фінансових труднощів. Найбільш ефективним засобом фінансової діагностики комерційної організації є аналіз його фінансового становища. При цьому найбільш помітно його фінансові труднощі знаходять своє відображення в незадовільні значення показників, що характеризують платоспроможність та ліквідність, а також фінансову незалежність.

До основних показників, що діагностують наявність фінансових труднощів комерційних організацій, що дозволяє встановити їх наявність доцільно віднести фінансові коефіцієнти, що характеризують платоспроможність та ліквідність (коефіцієнти поточної, швидкої та абсолютної ліквідності, коефіцієнт загальної платоспроможності та обидва коефіцієнта інвестування) та фінансову стійкість (коефіцієнт фінансової незалежності та коефіцієнт забезпеченості власними коштами), до додаткових показників – фінансові коефіцієнти, що характеризують

майновий стан (частка реальних активів, частка оборотних активів у майні та частка грошових коштів у оборотних активах), а до непрямих показників – фінансові коефіцієнти, що характеризують ділову активність (оборотність активів, оборотність капіталу, що інвестується, коефіцієнт віддачі активів, рентабельність продажів, норма прибутку, рентабельність активів), оскільки їх незадовільні значення розглядаються лише як непрямі ознак наявності фінансових труднощів у комерційної організації та в ряді випадків можуть бути пов'язані з ритмічністю виробництва, наявністю авансових платежів (які не є доходами та витратами), а також реалізацією з відстроченням платежу та ін.

При діагностиці фінансових труднощів комерційної організації доцільно спиратися на нормативну базу фінансових коефіцієнтів, що входять до збалансованої системи та розподіл рейтингових чисел, що характеризують її фінансовий стан.

У зв'язку з цим знаходження значення того чи іншого основного, додаткового та непрямого фінансового коефіцієнта у третьому класі надійності є ознакою наявності тих чи інших фінансових труднощів, у другому класі надійності – однією з ознак наявності деяких проблем із фінансовим станом в умовах економічної нестабільності та у першому класі – ознакою відсутності фінансових труднощів. Відповідність рейтингового числа, що характеризує фінансовий стан комерційної організації, діапазону четвертої рейтингової групи говорить про наявність у нього досить серйозної фінансової скрути, діапазону третьої рейтингової групи – про наявність великих фінансових труднощів, діапазону другої рейтингової групи – існування незначних фінансових труднощів та значення першої рейтингової групи – про відсутність фінансової скрути.

Звідси випливає, що подолання фінансових труднощів, що виникли в комерційної організації, в умовах економічної нестабільності пов'язано з необхідністю перекладу значень ключових, що вимагають зміни фінансових коефіцієнтів із третього класу до другого класу, а рейтингового числа – з четвертої та третьої рейтингової групи до другої. Переклад значень ключових фінансових коефіцієнтів із третього до першого, а рейтингового числа з четвертої чи третьої

рейтингової групи до першої, також теоретично можливі, але вимагають у переважній більшості випадків досить жорстких та радикальних заходів, і тому ймовірність їх практичної реалізації невелика.

Розробка конкретних заходів, спрямованих на подолання фінансових труднощів в умовах економічної нестабільності може бути виконана на основі таргетованого впливу менеджменту організацій на визначальні значення ключових коефіцієнтів фактори – відповідні рядки бухгалтерської звітності, що перебувають у чисельнику та знаменнику показника.

Зокрема, при розрахунку оборотності активів – на виручку та середню вартість усіх активів; при розрахунку оборотності інвестованого капіталу – на виручку та середню вартість інвестованого капіталу; при розрахунку рентабельності продажів – на прибуток від продажів та виторг; при розрахунку норми прибутку – на чистий прибуток та виручку; при розрахунку рентабельності активів – на чистий прибуток та середню суму всіх активів; при розрахунку коефіцієнта фінансової незалежності – на власний капітал та валюту балансу; при розрахунку коефіцієнта забезпеченості власними коштами – на власний оборотний капітал та оборотні активи; при розрахунку коефіцієнта абсолютної ліквідності - на кошти та грошові еквіваленти, короткострокові фінансові вкладення (за винятком грошових еквівалентів) та короткострокові зобов'язання; при розрахунку коефіцієнта швидкої ліквідності – на кошти та грошові еквіваленти, фінансові вкладення (за винятком грошових еквівалентів), дебіторську заборгованість та короткострокові зобов'язання; при розрахунку коефіцієнта поточної ліквідності – на оборотні активи та короткострокові зобов'язання; при розрахунку коефіцієнта загальної платоспроможності – на реальні активи та позиковий капітал; при розрахунку коефіцієнта інвестування (варіант 1) – на власний капітал та необоротні активи; при розрахунку коефіцієнта інвестування (варіант 2) – на власний капітал, довгострокові зобов'язання та необоротні активи; при розрахунку частки оборотних активів у майні – на оборотні активи та валюту балансу; при розрахунку частки грошових коштів у оборотних активах – на кошти та оборотні активи; при розрахунку частки реальних активів у майні – реальні активи та валюту балансу. Таким чином, статтями, що адмініструються, є:

- виручка;
- валюта балансу;
- власний капітал;
- довгострокові зобов'язання;
- чистий прибуток;
- прибуток від продажу;
- активи;
- оборотні активи;
- короткострокові зобов'язання;
- кошти та грошові еквіваленти;
- фінансові вкладення (за винятком грошових еквівалентів);
- реальні активи (основні засоби, нематеріальні активи, матеріальні та нематеріальні пошукові активи, виробничі запаси).

На нашу думку, доцільно виділення двох підходів до здійсненню конкретних заходів, що дозволяють подолати комерційної організації існуючі фінансові труднощі: поетапного підходу; реструктуризації.

Поетапний підхід передбачає обережні, поступові, розтягнуті у часі дії, спрямовані на покращення фінансового стану комерційної організації, і здебільшого виходить з його довгостроковий цільовий прогноз. Реалізація цього підходу доцільна в умовах відсутності екстреної необхідності у негайному покращенні фінансового становища комерційної організації.

Реструктуризація, як відомо, є практично будь-яким зміна структури капіталу, поточної діяльності, власності, те, що відбувається поза звичайним процесом діяльності комерційної організації.

Основна мета реструктуризації, як і всього фінансового менеджменту організації, – максимізація матеріального добробуту власників підприємства, чи максимізація ринкової вартості організації. Іншими словами, в основі реструктуризації завжди має лежати прагнення збільшити матеріальний добробут власників (ринкову вартість) підприємства. Зазначене прагнення реалізується у так

званому позитивному синергетичному ефекті – прирості ринкової вартості підприємства у результаті реструктуризації. При цьому величина синергетичного ефекту є показником оцінки успішності реструктуризації: що вищий синергетичний ефект, то успішнішою вважається реструктуризація.

Як основні види реструктуризації слід розглядати злиття, поглинання, дивестиції, диверсифікацію поточної діяльності, створення філій, перехід контрольного пакета акцій до кредиторів у рахунок погашення кредиту тощо.

Існує безліч різних мотивів, що спонукають керівництво організації робити кроки щодо його реструктуризації в ім'я досягнення основної мети фінансового менеджменту організації.

Звернемося до досить короткого розгляду найважливіших:

- прагнення отримати додатковий прибуток за рахунок підвищення ефективності господарської діяльності організації, пов'язаного, зокрема, з усуненням дублювання функцій різних працівників та структурних підрозділів при злиттях та поглинаннях, із залученням до оборот додаткових коштів, що звільнилися в результаті розпродажу невикористовуваних основних засобів та інших необоротних активів у ході дивестицій, з виходом на нові ринки збуту та введенням в експлуатацію нових виробничих потужностей тощо;
- підвищення якості управління. Якщо реструктуризація дозволить підвищити якість управління, то це саме по собі досить вагомий аргумент на її користь; відомо, що у ряді випадків практично неможливо змінити управлінський апарат підприємства кардинально без здійснення реструктуризації;
- формування інформаційного ефекту, що забезпечує підвищення ринкової вартості підприємства у ході реструктуризації. Наприклад, факт злиття чи поглинання свідчить про недооцінку інвесторами потенційної прибутковості підприємства переконливіше, ніж багато інших аргументів (у разі зростання ринкової вартості звичайних підприємства); також оголошення про дивестування може послужити сигналом про зміну інвестиційної політики

- підприємства, що у свою черга може мати позитивний вплив на ринкову вартість звичайних акцій;
- забезпечення переходу вигоди, який можна розглядати у двох аспектах: а) реструктуризація, що зменшує фінансовий ризик, пов'язаний з господарською діяльністю підприємства, що ставить, як правило, кредиторів у більш вигідне становище порівняно з акціонерами (оскільки ймовірність втрати вкладених кредиторами у підприємство коштів знижується); б) реструктуризація, що збільшує фінансовий ризик, пов'язаний з господарською діяльністю підприємства, що ставить, як правило, акціонерів у більш вигідне становище порівняно з кредиторами (оскільки ймовірність отримання додаткового прибутку на вкладені акціонерами підприємство кошти підвищується за рахунок залучення додаткових позикових коштів);
 - економія на оподаткуванні, яка, як правило, пов'язана з реалізацією одного з наступних сценаріїв: а) якщо при злитті одна з організацій, що об'єднуються, має податкові пільги, і ці пільги вдається поширити весь продукт злиття, то виходить додаткова економія на оподаткуванні за рахунок розширення масштабів господарської діяльності; б) якщо поглинання дозволить підвищити реальну вартість активів поглинається організації, то це призведе до зростання амортизаційних відрахувань, що у свою чергу зменшить обсяг податкових виплат;
 - виграш від залучення позикових коштів; ринкова вартість організації може зрости і внаслідок реструктуризації, що передбачає залучення додаткових позикових коштів; це обумовлено проявом ефекту фінансового сигналізації, пов'язаного із збільшенням частки зобов'язань у структурі капіталу при такій реструктуризації: частка зобов'язань у капіталі зростає → ефект фінансового левериджу зростає → ефективність господарської діяльності зростає → виникає фінансовий сигнал для потенційних інвесторів → інвестори приходять до висновку про виправданості зростання фінансового ризику → інвестиційна привабливість підприємства зростає → ринкова ціна звичайних акцій організації зростає;

- непередумані дії керівництва підприємства, що виявляються, зокрема, при ухваленні рішення про поглинання іншого підприємства без будь-якого серйозного економічного обґрунтування; подібного роду дії можуть призвести до купівлі акцій поглинається за завищеними цінами, внаслідок чого може виникнути негативний синергетичний ефект, тобто ринкова вартість акцій поглинаючого підприємства може знизитися;
- запобігти банкрутству організації, що перебуває в стані фінансових труднощів, шляхом його приєднання до іншого, як правило, більшого і успішного в бізнесі підприємства.

Виходячи з основної мети та переважної більшості найважливіших мотивів реструктуризації, її можна розглядати як один з найбільш ефективних інструментів покращення фінансового стану комерційної організації. Крім того, величина синергетичного ефекту, має досить важливе значення для інвесторів, зрештою визначається ступенем покращення ключових показників фінансового стану підприємства внаслідок проведення реструктуризації. Коротко охарактеризувавши реструктуризацію в цілому, необхідно відзначити, що стосовно комерційних організацій як найбільш переважних, на наш погляд, її видів у сформованій нині у нашій країні ситуації слід розглядати диверсифікацію поточної діяльності, дивестиції, злиття та поглинання, а також створення філій.

При цьому базовим видом реструктуризації комерційних організацій має стати диверсифікація поточної діяльності, яка розуміється як процес розширення номенклатури наданих послуг, інші види – похідними від неї, оскільки у ринкових умовах господарювання саме попит послуг організації є головним фактором, що визначає успішне її функціонування.

Підсумком реструктуризації комерційної організації має стати синергетичний ефект, величина якого має досить важливе значення для інвесторів, зрештою визначається ступенем поліпшення ключових показників фінансового стану організації внаслідок проведення реструктуризації. На відміну від поетапного підходу реструктуризація, як правило, передбачає енергійні, досить швидкі та найчастіше радикальні дії, спрямовані на покращення фінансового стану організації,

та здебільшого базується на його короткостроковому цільовому прогнозі. Реалізація цього підходу доцільна за умов екстреної необхідності у негайному покращенні фінансового стану комерційної організації.

Висновок до розділу 3

У третьому розділі розглянуто методи підвищення фінансового стану підприємства.

Для підтримки рівня платоспроможності та рентабельності, та покращення фінансового стану пропонуються наступні рекомендації:

- запровадити систему управлінського обліку задля забезпечення достовірної та у повному обсязі інформації про результати діяльності підприємства. Це забезпечить можливість контролювати собівартість та обсяг запасів, дасть інформацію для прийняття рішень щодо обсягу виробництва, дозволить своєчасно виявляти проблеми та приймати необхідні рішення.
- скоротити тривалість обороту дебіторської заборгованості шляхом своєчасної інкасації та запровадження штрафних санкцій за прострочення платежу чи перегляду договірних зобов'язань. Цей захід дозволить скоротити операційний цикл, а його рамках і фінансовий. Що позитивно позначиться на платоспроможності та ліквідності, а отже на репутацію підприємства.

Для подолання кризового стану та підвищення ефективності діяльності було запропоновано: оптимізувати розмір запасів та скоротити частку позикових коштів за рахунок капіталу підприємства, що вивільнився.

Стратегічні управлінські рішення можуть кардинально змінити діючу структуру балансу, призвести до тимчасового зменшення прибутковості, якщо є потреба у технічному переобладнанні, науково-дослідних розробках тощо.

Прогнозування на основі регулювання статей застосовується тоді, коли адміністрація підприємства приймає суттєві, іноді далеко не оптимальні, виходячи з фінансової точки зору, управлінські рішення, які мають стратегічний характер і можуть виявитися рятівними в умовах подальшої конкурентної боротьби.

ВИСНОВОК

Проведення аналізу фінансового стану підприємства необхідно, щоб своєчасно виявити та усунути недоліки у фінансовій діяльності для пошуку резервів покращення фінансового стану підприємства.

Відповідно до мети дослідження у першому розділі було розглянуто зміст, цілі та методи фінансового аналізу діяльності підприємства. На основі аналізу різних підходів до сутності фінансового стану підприємства встановлено, що фінансовий стан характеризує кругообіг капіталу підприємства, ефективність управління фінансовими та реальними активами, здатність підприємства залучати необхідні фінансові ресурси, що виражається в системі показників.

Для досягнення з цілей використовуються різні методи економічного аналізу. У сучасних умовах дуже часто використовуються рейтингові методи аналізу, основа яких була закладена за кордоном моделях аналізу банкрутства підприємств. Сучасні рейтингові методи призначені не лише для оцінки ймовірності банкрутства, а й для більш точної оцінки фінансового стану підприємства з метою коригування стратегії його розвитку.

В другому розділі було проведено аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Карбонстілл». Попередній огляд основних економічних показників виявив, що підприємство працює нестабільно, фінансується за рахунок позикових коштів та більшість майна утворена запасами матеріалів та дебіторської заборгованості. Оцінка була спрямована на виявлення причин ситуації, що склалася, і включала аналіз ресурсів, витрат, результативності діяльності та фінансового стану. Підприємство забезпечено матеріальними та трудовими ресурсами, але їх неефективне використання несприятливо позначається на фінансових результатах діяльності.

Для підтримки рівня платоспроможності та рентабельності, а також покращення фінансового стану пропонуються наступні рекомендації:

- I. Запровадити систему управлінського обліку задля забезпечення достовірної та у повному обсязі інформації про результати діяльності підприємства. Це

забезпечить можливість контролювати собівартість та обсяг запасів, дасть інформацію для прийняття рішень щодо обсягу виробництва, дозволить своєчасно виявляти проблеми та приймати необхідні рішення.

- II. Скоротити тривалість обороту дебіторської заборгованості шляхом своєчасної інкасації та запровадження штрафних санкцій за прострочення платежу чи перегляду договірних зобов'язань. Цей захід дозволить скоротити операційний цикл, а його рамках і фінансовий. Що позитивно позначиться на платоспроможності та ліквідності, а отже на репутацію підприємства.

Основною проблемою, яку потрібно негайно вирішувати на підприємстві – це зробити все для зменшення дебіторської та кредиторської заборгованості. Потрібно запровадити наступні зміни. Для оптимізації дебіторської та кредиторської заборгованості:

- ввести кредитну політику;
- зробити розклад роботи з заборгованістю;
- контролювати виконання обов'язків дебіторів;
- розглядати критичні наслідки за допомогою суду.

Для запобігання банкрутства та підтримки постійного високого рівня потрібно:

- підтримувати стабільний рівень фінансової незалежності компанії;
- здійснювати ефективну політику управління підприємства;
- здійснювати контроль над всіма видами діяльності підприємства.

Таким чином можна дійти висновку, що за допомогою аналізу фінансового стану можна вирішити та запобігти глобальним проблемам, знайти слабкі місця та розробити заходи для їх покращення.

Враховуючи всі чинники, які впливають на фінансову стійкість підприємства, особливості його діяльності кожному підприємству варто обирати ті шляхи підвищення фінансової стійкості, які будуть найбільш прийнятними для їх реалізації і дозволять забезпечити підвищення прибутковості підприємства і знизити ймовірність виникнення банкрутства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємства Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України / І. А. Бержанір – 2016. – 156 с.
2. Білик М. Д. Фінансовий аналіз: навч. посібник / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержцька. – Київ: КНЕУ, 2015. – 592 с.
3. Волощук Л. А., Юдин М. А. Финансовый анализ: учебное пособие/ под ред. Филипповой С. В. — К.: «Освіта України», 2012, — 328 с.
4. Головка В. І. Фінансово-економічна діяльність підприємства: контроль, аналіз та безпека: навч. посіб. / В. І. Головка, А. В. Мінченко, В. М. Шаманська. — К.: Центр навч. л-ри, 2006. — 448 с.
5. Готра В. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення [Текст] / В. В. Готра, В. В. Ріпич, А. В. Дячок // Економіка і суспільство. – 2017. – №8. – С. 219–223.
6. Громова А.Є. Аналіз фінансового стану підприємства з огляду ефективного використання фінансових ресурсів [Електронний ресурс] / А.Є. Громова, К.В. Крамаренко, Т.О. Рудик // Молодий вчений. – 2016. – № 5 – (32). – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/5/12.pdf>
7. Громова А.Є. Аналіз фінансового стану підприємства з огляд ефективного використання фінансових ресурсів [Електронний ресурс] / А.Є. Громова, К.В. Крамаренко, Т.О. Рудик // Молодий вчений. – 2016. – № 5 – (32). – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/5/12.pdf>
8. Економічний аналіз: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл. спец. 7.050106 «Облік і аудит»]; за ред. Ф. Ф. Бутинця. — Житомир: ПП «Рута», 2003. — 680 с.
9. Животок Е. Б. Фінансовий стан підприємства та шляхи його покращення [Текст] / Е. Б. Животок // Фінанси, страхування і біржова діяльність. – 2017. – № 1. – С.36 -39.

10. Кизим М. О. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: моногр. / М. О. Кизим, В. А. Забродський, В. А. Зінченко, Ю. С. Копчак.— Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003.— 144 с.
11. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» для студентів всіх форм навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування / Уклад. : В. М. Антоненко, Л.Л. Катранжи. — Покровськ : ДонНТУ, 2019. — 56 с.
12. Отенко І. П. Фінансовий аналіз / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. — Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. — 156 с.
13. Собчук С. М. Фінансовий стан підприємства та шляхи його покращення // Студентський вісник НУВГП. — 2015. — №2(4). — С. 207-210.
14. Сокольська Р. Б. Фінансовий аналіз: Ч. 2. Спеціальні методи фінансового аналізу /Р. Б. Сокольська , В. Д. Зелікман , Т. Акімова //Дніпро: НМетАУ, 2016. — 76 с.
15. Филиппова С. В. Экономика предприятия: краткий курс: [учеб. пособие] / С. В. Филиппова, В. И. Захарченко, Н. Н. Меркулов. — [3-е изд., перераб.]. — Одесса : Астропринт, 2009. — 1
16. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / І.П. Отенко, Г.Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. — Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. — 156 с.
17. Фінансовий аналіз – навчальний посібник/ М. Р. Лучко , С. М. Жукевич , Фаріон А. І., – Тернопіль: ТНЕУ, – 2016 – 304 с.
18. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки [Електронний ресурс] / О. О. Яцух, Н. Ю. Захарова // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. — 2018. — № 3. — С. 173–180. — http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf
19. Хиггинс Роберт С. Финансовый анализ: инструменты для принятия бизнес-решений / Роберт С. Хиггинс. — М.: ООО «Вильямс», 2007. — 464 с.

20. Хотомлянський О. Л. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства / О. Л. Хотомлянський, П. А. Знахуренко // Фінанси України. — 2007. — № 1. — С. 111—117.
21. Чайка Т. Ю. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності / Т. Ю. Чайка, С. Є. Лошакова, Я. С. Водоріз // Економіка і суспільство. — 2018. - №15. — С.900 – 908.
22. Шеремет А. Д., Сайфулин Р. С.,Негашев Е. В. Методика финансового анализа.— М.: Инфра-М, 2000.— 208 с.
23. Шубіна, С.В. Фінансовий аналіз : практикум / С.В. Шубіна, О.Ю. Мірошник, В.О. Швадченко. — К. : ЦУЛ, 2013. — 296 с.

ДОДАТОК А

Таблиця А.1 - Баланс (Звіт про фінансовий стан підприємства ТОВ «Карбонстілл»)
за 2020р., тис.грн.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
II. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000		
- первісна вартість	1001	57	57
- накопичена амортизація	1002	57	57
Незавершені капітальні інвестиції	1005	895	1216
Основні засоби:	1010	64207	61531
- первісна вартість	1011	162762	168142
- знос	1012	98555	106611
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	19	19
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	65121	32766
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6819	7814
Виробничі запаси	1101	6819	7814
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги	1125	115	8039
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
- за виданими авансами	1030	3859	4974
- за бюджетом	1135	4	8
- за виданими авансами	1130	4	3
- з нарахованих доходів	1140	3859	4974
- із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3404	3272
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроши та їх еквіваленти	1165	1	45
Інші оборотні активи	1190	202	251
Усього за розділом II	1195	14407	24407
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	79528	87173

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8050	8050
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	49125	49125
Додатковий капітал	1410	108	86
Емісійний капітал	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	3	3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(112312)	(98908)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(55326)	(41644)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Страхові резерви:	1530	-	-
Інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
Товари, роботи, послуги	1615	37276	23885
Розрахунками з бюджетом	1620	10791	13606
У т.ч. з податку на прибуток	1621	-	-
Розрахунками зі страхування	1625	5533	5601
Розрахунками з оплати праці	163	3142	3327
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3011	2636
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-

Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	75101	79762
Усього за розділом III	1695	134854	128817
IV. Зобов'язання пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	79528	87173

ДОДАТОК Б

Декану факультету економіки та менеджменту

Олейнікову О.А.

Студентки групи ФІКзмн-20 Бровко І.В.

(П.І.Б.)

Спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

З А Я В А

Прошу затвердити тему випускної кваліфікаційної роботи

«Підвищення ефективності управління фінансовим станом підприємства» і призначити науковим керівником доц. каф. УФЕБ Катранжи Л.Л.

Дата _____ Підпис _____

Згода наукового керівника

випускної кваліфікаційної роботи _____ Катранжи Л.Л.

(підпис, дата)

(П.І.Б.)

Висновок кафедри Затвердити наукового керівника і назву теми випускної кваліфікаційної роботи. Наказ No78 від 11.02.2022 р.

Завідувач кафедри _____ Попова О.Ю.

(підпис, дата)

(П.І.Б.)

ДОДАТОК В

Перелік зауважень щодо оформлення роботи

Означення документа	Документ	Умовна відмітка	Зміст зауваження

Дата_____ Підпис_____